

โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เพ็ญนภา สมวาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เพ็ญนภา สมวาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

HAPPY SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN

PENNAPA SOMWAENG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : เพ็ญญา สมวาง
ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช : 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา : พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ. ดร.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

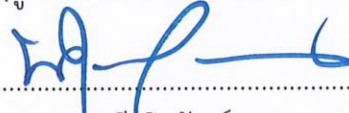

.....
(พระครูศรีวิฑูรย์คุณสุนทร, ผศ. ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิบูล ทาชา)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

Thesis Topic : The Skills of School Administrators In The 21st Century under
the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen
Student's Name : Pennapa Somwaeng
Degree Sought : Master of Education
Program : Educational Administration
Anno Domini : 2023
Advisor : Phrakhrusutheejarawat, Asst. Prof. Dr.

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational
Administration)

Dean Faculty of Education

.....
(Phrakhrusriveerakhunsunthorn, Asst. Prof. Dr.)

Dissertation Committee:

Chairman

.....
(Asst. Prof. Dr. Paisan Suwannoi)

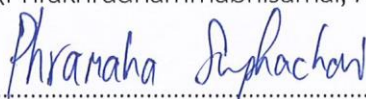
Member (Advisor)

.....
(Phrakhrusutheejarawat, Asst. Prof. Dr.)

Member

.....
(Phrakhrudhammabhisamai, Asst. Prof. Dr.)

Member

.....
(Phramaha Suphachai Suphacicco, Asst. Prof. Dr.)

Member

.....
(Asst. Prof. Dr. Witoon Thacha)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : เพ็ญญา สมวาง
ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช : 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา : พระครูสุธีจรรย์วัฒน์, ผศ. ดร.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์เชิงบวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ด้านครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า โดยรวมความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อม ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: โรงเรียนแห่งความสุข

ABSTRACT

Thesis Topic : Happy School under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen
Student's Name : Pennapa Somwaeng
Degree Sought : Master of Education
Program : Educational Administration
Anno Domini : 2023
Advisor : Phrakhrusutheejarawat, Asst. Prof. Dr.

The purposes of this research were to; 1) to study the level of being a happy school under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen and 2) to compare opinions about a happy school under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen between administrators and teachers. The data were collected from administrators and teachers totaling 345 persons by using the questionnaire and analyzed the data by frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

The findings were as follows; 1) Happy school under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen is very high. It has an average of 4.01. When considering each aspect, it was found that the school of happiness was at the highest level in 1 aspect, namely the environment. It has an average of 4.55 and is on a large scale of 5 aspects: positive emotions; It has an average of 4.06 for engagement and teamwork. It has an average of 3.60 teachers. It has an average of 3.78 in terms of management. It has an average of 3.85. It has an average of 4.25. 2) Comparison of opinions about schools of happiness under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen between school administrators and teachers. It was found that by combining the opinions of school administrators and teachers of happy schools. The difference was statistically significant at 0.05, which is consistent with hypothesis 1. When considering each aspect, it was found that all aspects were different, except for the environment, which was not statistically significant at the level of 0.05.

Keywords : Happy school

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการสอบ พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร. พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร. ดร.เอกชาติรี สุขเสน และดร.อัครเดช นีละโยธิน ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณดร.คมสันต์ ชุมอภัย ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ดร.กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์ ครูเชี่ยวชาญ (หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น และนางวาริษา ไทรเกอร์ ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตอีสานทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสำเร็จการศึกษา

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง และขอแผ่คุณงามความดีนี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่า พร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรในทุกภพทุกชาติด้วยเทอญ

เพ็ญญา สมวาง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียน.....	7
2.1.1 ความหมายของโรงเรียน.....	7
2.1.2 ความสำคัญของโรงเรียน.....	8
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสุข.....	10
2.2.1 ความหมายของความสุข.....	10
2.2.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสุข.....	11
2.3 โรงเรียนแห่งความสุข.....	14
2.3.1 ความหมายของโรงเรียนแห่งความสุข.....	14
2.3.2 องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข.....	15
2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา : โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น.....	41
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	53
3.4 ตัวแปรที่ศึกษา.....	54
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	59
4.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน.....	65
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	67
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	67
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	70
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	84
ภาคผนวก ข ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	86
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	90
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	95
ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	99
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	103
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุญาติลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป.....	109
ประวัติผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข..... 28
2.2	การวิเคราะห์ความถี่องค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข..... 32
2.3	การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหา โรงเรียนแห่งความสุข..... 38
2.4	แสดงสหวิทยาเขตโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น..... 44
3.1	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)..... 54
4.1	แสดงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มเป้าหมาย (n=315)..... 58
4.2	ผลการวิเคราะห์โรงเรียนแห่งความสุขสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวม..... 59
4.3	ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านสภาพแวดล้อม..... 60
4.4	ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านอารมณ์เชิงบวก..... 61
4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม..... 61
4.6	ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านครู..... 62
4.7	ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้บริหาร..... 64
4.8	ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้เรียน..... 65
4.9	ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น..... 66

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โรงเรียนแห่งความสุข.....	33
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	51
5.1	แผนภาพสรุปโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้าน.....	69

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความต้องการสูงสุดของมนุษย์คือความสุข ความหมายของความสุขของนักปรัชญากรีกโบราณ อริสโตเติล (ยูเนสโก. โรงเรียนแห่งความสุข กรอบแนวคิดเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก, 2559) กล่าวว่า “ความสุข คือ สารและจุดหมายที่สำคัญของชีวิต เป็นจุดหมายทั้งหมดยุติท้ายในการดำรงชีวิตของมนุษย์” และสอดคล้องกับ Martin Seligman นักจิตวิทยาได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) หรือภาวะสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และความเป็นอยู่ที่ดี ว่าความสุขที่มีคุณค่าที่สุด เป็นความงดงามทางใจเมื่อเข้าใจเป้าหมายของชีวิต (Martin Seligman, 2012) กระแสโลกได้ตระหนักถึงความสุขเป็นอย่างมากจากสำคัญของความสุขที่กลายเป็นวาระที่สำคัญของโลก โดยภายหลังจากมติที่ประชุม สหประชาชาติ หรือยูเอ็น, เมื่อ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ได้กำหนดให้วันที่ 20 มีนาคม ของทุกปีเป็นวันความสุขสากล (The International Day of Happiness) (องค์การสหประชาชาติ, 2556) และในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวม 193 ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) โดยมีเป้าหมายที่ 4 คือ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Sustainable Development Goals: SDGs, 2558) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีคุณภาพเกี่ยวข้องกับแนวคิดของโรงเรียนแห่งความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป้าหมายย่อย 4.7 ที่ว่าด้วยการแสวงหาความรู้และทักษะที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนผ่านการศึกษ เพื่อความเป็นพลเมืองโลกและวัฒนธรรมแห่งสันติภาพ การมุ่งเน้นทักษะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของมนุษย์ อาทิ ความคิดสร้างสรรค์ ความเห็นอกเห็นใจ การทำงานเป็นหมู่คณะและการสื่อสารเป็นการสะท้อนลักษณะเด่นที่ได้ระบุในจิตวิทยาเชิงบวกว่าเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการส่งเสริมความสุขและความเป็นอยู่ที่ดี และทักษะเหล่านี้ได้สะท้อนอยู่ในแนวคิดของยูเนสโกในเรื่องการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอีกด้วย ในขณะที่การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันเน้นเรื่องการเข้าใจผู้อื่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง มุ่งเน้นเรื่อง

บุคลิกภาพและการแสดงออกของผู้เรียนเป็นสำคัญ (โรงเรียนแห่งความสุข กรอบแนวคิดเพื่อความ เป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก, 2559)

การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติยึดหลักสำคัญประกอบด้วย หลักการจัดการ ศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนด วิสัยทัศน์ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็น สุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” มี วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่ สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รัก สามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำ ภายในประเทศลดลง (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, 2560) ในปัจจุบันระบบการศึกษา ของไทยยังคงมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มากเกินไป ยุทธศาสตร์ชาติความหวังว่าอยากเห็นคนรุ่นใหม่ได้รับการ พัฒนาทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงต้องมีความรู้ที่ชัดเจน ผู้เรียนในปัจจุบันต้องพบความเครียดจากแรงกดดัน การมีชั่วโมงการ เรียนที่มากจำนวนหลายหน่วยกิต เวลาเรียนที่แน่น และบางคนอาจมีการเรียนตามสถานบันกวดวิชา ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนมีเวลาพักน้อยลงและความสุขหดหาย ัญญา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชนและครอบครัว สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) รายงานถึง โครงการความสุขของเด็กไทยในวัยเรียนเด็ก ประถมศึกษา (6-12 ปี) พบว่า เด็กประถมศึกษาที่มีสุขในระดับปานกลาง โดยปัจจัยความสุขที่เพิ่มขึ้น ขึ้นอยู่ 4 ปัจจัยคือ ครอบครัว โรงเรียน โภชนาการและการเล่น ซึ่งพบว่า เด็กต้องการชั่วโมงเรียนต่อ วันน้อยกว่า 6 ชั่วโมง การใช้เวลาทำการบ้านน้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน การเรียนเวลาเรียนพิเศษเชิง วิชาการน้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน การได้รับความรักและการยอมรับฟังความคิดเห็นจากครู และ โครงการการกวดวิชาในบริบทของระบบการศึกษาไทย ณ ศตวรรษที่ 21 พบว่านักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 67.02 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 52.70 กวดวิชานอก เวลาเรียนปกติ และนักเรียนที่กวดวิชามีความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้กวดวิชา และยังพบว่าครูในโรงเรียนร้อยละ 35 มีรายได้อื่นนอกจากอาชีพครู โดยร้อยละ 52.05 ของครูที่มี รายได้อื่นมาจากการสอนพิเศษของโรงเรียน และร้อยละ 15.38 ของครูที่มีรายได้อื่น มาจากการเป็น ทิวเตอร์ จากสรุปรายงานโครงการดังกล่าวทำให้ทราบว่า การดำเนินการของสถานศึกษานั้นยังคงเน้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าความสุขของผู้เรียนเกิดความเครียดและกดดัน ความสุขที่ผู้เรียนควร ได้รับในช่วงวัยและในระหว่างการเรียนรู้สูญหายไป การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดความสุขหรือ แนวคิด “โรงเรียนแห่งความสุข” อาจเป็นแนวทางสู่การมีชีวิตที่มีความเป็นอยู่ที่ดี การบรรลุเป้าหมาย ที่รวมถึงความสำเร็จในชีวิตและการทำงานในอนาคต เนื่องจากโรงเรียนแห่งความสุขมีเป้าหมาย มุ่งหวังให้นักเรียนมีความสุขเมื่อมาโรงเรียน หรือมีความสุขในการเรียนในห้องเรียน และการปฏิบัติ

กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เด็กสามารถมีความสุขได้ไม่ยากด้วยวัยที่ยังอิสระ ปลอดภัยไปร่งจากความคิดที่ตีกรอบและมุมมองต่อโลกที่สดใส ความสุขของเด็กจึงเกิดจากการรับรู้ในตัวเด็กเองและจากผู้คนแวดล้อมที่เข้าใจความเป็นเด็กที่อยู่ในตัวเด็กทุกคน ความสุขที่เกิดขึ้นจากการไปโรงเรียนเริ่มที่ครูผู้สอน ถ้าครูผู้สอนอารมณ์ดี จิตใจดี เด็กจะมีความสุขทำให้เกิดความสนใจในการเรียน ทำให้อยากเรียน อยากมาโรงเรียนทุกวัน เพราะมีความสุขกับการได้มาโรงเรียน เด็กทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ และความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ได้มากมาย การกระตุ้นให้เด็กมีความสุขส่งเสริมให้เด็กได้คิดอย่างอิสระ มีความสุขที่ได้นำเสนอความคิด วิธีการหาคำตอบให้เหมาะสมกับความ คิด ประสบการณ์ของตน และพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มศักยภาพโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้มีความสุข นอกจากนี้การจัดการบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ก็ส่งผลให้เด็กเกิดความสุขกับการเรียนด้วยเช่นกัน อีกทั้งมีส่วนจูงใจให้เด็กอยากมาโรงเรียน อยากร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนส่งผลให้เกิดโรงเรียนแห่งความสุขขึ้นในใจของเด็กแล้ว

จากความสำคัญของความสุขที่ปัจจุบันกลายเป็นเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตหลายประเทศได้ให้ความสำคัญและนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความสุขในการเรียนรู้ การใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีให้เกิดขึ้น โดยสอดคล้องกับภารกิจ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่สอดคล้องในการจัดการศึกษาตามหลักโรงเรียนแห่งความสุข ดังนี้ 1) ด้านภารกิจ มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษา ครอบคลุมทั้งจังหวัดเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง 2) ด้านวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านพันธกิจที่สอดคล้องกับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข คือ การสร้างโอกาสให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) 4) ด้านเป้าประสงค์เกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข คือ นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี 5) ด้านกลยุทธ์ ในการบริหารการศึกษาที่สอดคล้องกับโรงเรียนแห่งความสุข คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จุดเน้นที่เกี่ยวข้องคือ จุดเน้นที่ 3 ด้านโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการการศึกษา และจุดเน้นที่ 6 ด้านทักษะชีวิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุขต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขระดับใด

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุขแตกต่างกันหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุขแตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

1.5.1.1 ด้านสภาพแวดล้อม

1.5.1.2 ด้านอารมณ์เชิงบวก

1.5.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม

1.5.1.4 ด้านครู

1.5.1.5 ด้านผู้บริหาร

1.5.1.6 ด้านผู้เรียน

1.5.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 3,347 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 345 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.5.3.1 ตัวแปรต้น คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านสภาพแวดล้อม
2. ด้านอารมณ์เชิงบวก
3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม
4. ด้านครู
5. ด้านผู้บริหาร
6. ด้านผู้เรียน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 โรงเรียนแห่งความสุข หมายถึง โรงเรียนที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสุขของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีจิตวิทยาเชิงบวก และส่งเสริมสุขภาพของผู้เรียนทั้งด้านกาย ใจ สังคม และปัญญา โดยมีแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย รวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี มีอารมณ์และความรู้สึกเชิงบวก มีความสุขในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 สภาพแวดล้อม หมายถึง สถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน มีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอับอายมุข

1.6.3 ด้านอารมณ์เชิงบวก หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือเรียน มีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ทักษะหรืองานที่ท้าทาย และมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะสังคมด้วย

1.6.4 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในทำงานหรือกิจกรรม โดยมีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน การอยู่ร่วมกันกับชุมชน การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

1.6.5 ด้านครู หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นสร้างแรงจูงใจผู้เรียน สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี นอกจากนี้ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน อีกทั้งครูต้องมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วย

1.6.6 ด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีทัศนคติที่ดีและแนวคิดการทำงานเชิงบวก มีแนวคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับ

กิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร รวมทั้งมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความสุข

1.6.7 ด้านผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีคุณลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นพลเมืองดีของสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกัน มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีระเบียบวินัยใฝ่เรียนรู้ โดยโรงเรียนให้ความสำคัญกับความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขได้

1.7.2 ครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

1.7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษา
ตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียน
 - 2.1.1 ความหมายของโรงเรียน
 - 2.1.2 ความสำคัญของโรงเรียน
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสุข
 - 2.2.1 ความหมายของความสุข
 - 2.2.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสุข
- 2.3 โรงเรียนแห่งความสุข
 - 2.3.1 ความหมายของโรงเรียนแห่งความสุข
 - 2.3.2 องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข
- 2.4 สภาพพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียน

2.1.1 ความหมายของโรงเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
ในมาตรา 4 ให้คำจำกัดความของสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาอื่นของรัฐหรือของเอกชน
ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ในหมวด 3 ระบบการศึกษา มาตรา 18 การ
จัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็ก ก่อน
เกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการ
พิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา
หรือศาสนาอื่น

3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่น เป็นผู้จัด

สรุปความหมายของโรงเรียนได้ว่า โรงเรียน หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของโรงเรียน

โรงเรียนมีความสำคัญในการสร้างและบ่มเพาะเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี เนื่องจากโรงเรียนถือว่าเป็นสถานที่ที่นักเรียนได้เข้าไปศึกษา เรียนรู้ทั้งเรื่องวิชาการ ระเบียบวินัย หน้าที่รับผิดชอบ และการช่วยเหลือเพื่อน การได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้นับเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคม

กนกวรรณ สุภาราม (2564) ได้กล่าวถึงโรงเรียนกับสร้างเยาวชนพลเมืองดี ในงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารระบบการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

1. โรงเรียนเป็นมากกว่าสถานที่ให้ความรู้ เพราะเป็นสถานที่อบรมบ่มเพาะเยาวชนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ทั้งเรื่องวิชาการ ทักษะ ทศนคติ การแสดงออกที่เหมาะสมในการอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งโรงเรียนเปรียบเสมือนการจำลองสังคมขนาดเล็กเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และปรับตัว นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ บทบาทในสังคมของตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับธรรมเนียมของสังคมได้

2. สร้างห้องเรียนประชาธิปไตย สร้างพลเมืองดีของสังคม โรงเรียนหรือภายในห้องเรียนเป็นการสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้อย่างอิสระบนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน ห้องเรียนเปรียบเสมือนพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่เปิดกว้างต่อความแตกต่าง และเปิดรับความคิดเห็น การมีส่วนร่วมที่หลากหลายของนักเรียน

Emmaline Soken-Huberty (2023) กล่าวถึง 10 เหตุผลว่าทำไมโรงเรียนจึงมีความสำคัญ ดังนี้

1. โรงเรียนสอนทักษะทางสังคม โรงเรียนเป็นสถานที่แรกที่นักเรียนได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในสังคมกับผู้อื่น เรียนรู้การแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ และการเข้าสังคม

2. โรงเรียนสร้างความมั่นใจให้เยาวชน นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง

3. โรงเรียนส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4. โรงเรียนแนะแนวเป้าหมายให้นักเรียน

5. โรงเรียนให้โอกาสที่หลากหลายแก่นักเรียน

6. โรงเรียนทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

7. โรงเรียนสอนความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้

8. โรงเรียนลดความยากจน
9. โรงเรียนเป็นสิ่งที่ดีสำหรับความเท่าเทียมทางเพศ
10. โรงเรียนสร้างประโยชน์ให้กับประเทศ

Chris Drew (2022) กล่าวถึงเหตุผลที่โรงเรียนมีความสำคัญไว้ 16 ข้อ ดังนี้

1. โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ School facilitates learning
2. โรงเรียนให้โอกาสกับผู้ยากไร้และด้อยโอกาส School provides opportunity to the poor and disadvantaged
3. โรงเรียนสอนให้เกิดความรับผิดชอบ School teaches personal responsibility
4. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน Students develop reading and writing skills
5. โรงเรียนเปิดทางเลือกในอาชีพต่าง ๆ School opens up career options
6. ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้สึกของตนเอง Helps students develop a sense of self
7. โรงเรียนเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในอนาคต School prepares students for the future
8. โรงเรียนสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา School teaches critical thinking and problem solving
9. โรงเรียนสอนการทำงานร่วมกัน School teaches collaboration
10. ระบบการศึกษาที่ดีเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ A functioning education system benefits the economy
11. โรงเรียนปลูกฝังจิตสำนึกทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ School instils a sense of cultural and national identity
12. โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กได้รับมุมมองที่หลากหลาย School exposes children to a diversity of views
13. สอนทักษะการจัดการความขัดแย้ง Teaches conflict management skills
14. นำไปสู่รายได้เฉลี่ยที่สูงขึ้น It leads to higher average incomes
15. ช่วยเสริมสร้างทุนทางสังคม It helps build social capital
16. มีบริการรับเลี้ยงเด็ก It provides babysitting

จากความสำคัญของโรงเรียนดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าโรงเรียนมีความสำคัญในด้านการเป็นสถานที่ที่สอนความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาการ กฎระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม โรงเรียนจึงเป็นสถานที่สำคัญของสังคมที่บ่มเพาะคนให้เป็นพลเมืองดีและมีความรู้เพื่อพัฒนาประเทศต่อไปได้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสุข

ในปัจจุบันความสุขกลายเป็นวาระสำคัญของโลก หลังจากมติที่ประชุมของสหประชาชาติ หรือยูเอ็น เมื่อ พ.ศ. 2554 กำหนดให้วันที่ 20 มีนาคมของทุกปีเป็นวันความสุขสากล (International Day of Happiness Day) ทุกประเทศทั่วโลกจึงตระหนักถึงความสุขและถือว่าความสุขเป็นสิทธิพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องได้รับอย่างเสมอภาค นอกจากนี้ในปัจจุบันที่ตระหนักถึงความสำคัญของความสุขแล้ว นักทฤษฎีในอดีตเองก็ให้ความหมายและความสำคัญของความสุขได้เช่นกัน อริสโตเติล นักปรัชญากรีกโบราณได้กล่าวถึงความสำคัญของความสุขว่าเป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ เพราะความสุขเป็นเหมือนจุดหมายสุดท้ายในการดำรงชีวิตนอกจากนี้ จากการตระหนักถึงความสำคัญของความสุขนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสุข ดังนี้

2.2.1 ความหมายของความสุข

Martin (2000) กล่าวว่า ความสุข คือ ความพึงพอใจในชีวิต เป็นบุคคลที่มีสัมพันธภาพทางสังคมที่ดีกว่าคนทั่วไป ร่าเริง อารมณ์ดี มีเรื่องให้สามารถหัวเราะได้ตลอดเวลา

Manion (2003) กล่าวว่า ความสุข คือ สภาวะเข้มข้นที่เต็มไปด้วยความคิดบวก มีอารมณ์ร่าเริงสดใส มีความเบิกบาน และแสดงออกให้เห็นทั้งทางร่างกายและคำพูด มีการแสดงออกที่เต็มไปด้วยพลังสร้างสรรค์และความตื่นตัว

Layard (2005) ความสุข หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่สุด การมีชีวิตที่มีความสุข สนุกสนาน และเป็นความปรารถนาของบุคคลที่อยากจะคงความรู้สึกดังกล่าวไว้ให้ยาวนาน ซึ่งตรงข้ามกับความรู้สึกที่มีความสุข

Tal Ben-Shahar (2007) อาจารย์ด้านจิตวิทยา มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้ให้นิยามความสุขว่า คือ ประสบการณ์โดยรวมของความพึงพอใจ และการมีจุดหมายในชีวิต คนมีความสุขส่งผลให้มีอารมณ์บวกพร้อมกับการมองชีวิตของตนเองอย่างมีจุดหมาย ความพึงพอใจเป็นอารมณ์บวกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ขณะที่การมีจุดหมายในชีวิตเป็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความสุขเป็นการมองโดยคำนึงถึงผลในระยะสั้นและระยะยาว ในการแสวงหาความสุขให้มีความสุขตลอด ลงตัว ไม่ใช่แค่เพียงความพอใจระยะสั้น ๆ แต่จะคำนึงถึงคุณค่าและประโยชน์ในระยะยาวด้วย

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) กำหนดคำนิยามของความสุขว่า คือ ความสบายกาย สบายใจ อยู่ดีมีสุข อยู่เย็นเป็นสุขหรือพบกับความสุขสมหวัง

พุทธทาสภิกขุ (2548) จากหนังสือยอดแห่งความสุข กล่าวถึงความสุขว่าแตกต่างกันเป็นชั้น ยกตัวอย่างเช่นเดียวกับอาหารของคนแต่ละชนชั้น ความสุขก็ย่อมแตกต่างกัน สุขที่เป็นรากฐานเป็นความสุขที่ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน สุขของชนชั้นกลางได้แก่การคายออกเสียได้จากความกำหนัด เป็นความรักในสิ่งที่ยั่งยืน สิ่งที่เป็นที่ตั้งแห่งความรักตามธรรมดา ส่วนความสุขอันเป็นสุดยอดคือสุขอย่างอนัตตา คือสิ่งที่ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตนแต่เป็นสิ่งที่เป็นไปตามเหตุปัจจัย เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกกาย บอกรจิตใจ ไม่ใช่ตัวตนในมนุษย์

สุภานี สุขะนาคินทร์ (2549) กล่าวว่า ความสุข หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของบุคคลที่อยู่ในภาวะของความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่หรือได้รับ การมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน และมีสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่สนับสนุนความสุข

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต) (2559) ในทัศนะของพระพุทธศาสนา กล่าวถึงความสุขว่า คือความสบาย ความร่าราญ ความฉ่ำชื่นรื่นกายใจ

สรุปได้ว่า ความสุข หมายถึง สภาวะความรู้สึกพึงพอใจ ยินดี และมีอารมณ์บวก ทำให้เกิดความสบายใจ สมดุล และปล่อยวาง ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่น

2.2.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสุข

ความสุขเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบที่ทำให้เรามีความสุข มีปัจจัยทั้งจากตัวเรา และจากปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดความสุขได้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ทำให้เกิดความสุขจากเอกสารงานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสุข ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2562) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความสุขด้วยการเข้าถึง 4 ห้องหัวใจแห่งความสุข โดยตั้งเป้าหมายให้ครบทั้ง 4 มิติ ในการดูแลสุขภาพกาย ใจ สังคม และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบตัว ดังนี้

หัวใจห้องที่ 1 สุขกาย : ตั้งเป้าหมายให้ตนเองมีสุขภาพกายที่ดี แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยบ่อย และไม่ให้อายุมาเป็นขีดจำกัดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

หัวใจห้องที่ 2 สุขใจ : ตั้งเป้าหมายให้ตนเองมีสุขภาพจิตที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส รับมือกับความเครียด และปัญหาที่เข้ามาในชีวิตได้

หัวใจห้องที่ 3 สุขสังคม : ตั้งเป้าหมายให้ตนเองอยู่อย่างมีคุณค่าในสังคม มอบความสุขแก่ผู้อื่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม

หัวใจห้องที่ 4 สุขสัมพันธ์ : ตั้งเป้าหมายให้ตนเองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้าง ปราศจากความรุนแรง เห็นอกเห็นใจกัน และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ยังมีวิธีการสร้างความสุขพื้นฐานที่สามารถนำไปปฏิบัติต่อเนื่องได้ในทุกวัน ด้วยการเปิด 6 ประตูสู่ความสุข “จัดการทุกข์ สนุกชีวิต คิดบวกเพิ่ม เสริมร่างกาย ใจมีพลัง ฟังและเล่า”

ประเวศ วะสี (2547) กล่าวถึงองค์ประกอบของความสุข 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสุขทางกาย คือ ความสุขที่เกิดจากการมีสุขภาพที่ดี มีความเป็นอยู่ที่พอเพียงทางด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่ดี 2) ความสุขทางจิตใจ คือ ความสุขที่เกิดจากการมีสุขภาพจิตใจที่ดี ไม่เครียด มีสติในการใช้ชีวิต 3) ความสุขทางสังคม คือ เกิดจากการได้อยู่ร่วมกันกับคนในครอบครัว ชุมชนและสังคมที่ดี รวมทั้งด้านการพัฒนาวัฒนธรรมและสันติภาพด้วย 4) ความสุขทางจิตวิญญาณ คือ ความสุขที่เกิดจากจิตที่มีเมตตา มีสัมมาทิฐิ และการไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

Martin Seligman (2012) ได้รวบรวมความรู้และการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) หรือภาวะสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และความเป็นอยู่ที่ดี โดยแบ่งความสุขในชีวิตออกเป็น 3 แง่มุม คือ ชีวิตที่ราบรื่น เช่น อารมณ์ดี สนุกสนานเพลิดเพลิน, ชีวิตที่ได้ทุ่มเท คือ การใส่ใจจดจ่อ ทุ่มเทในการทำงาน เกิดภาวะที่ใจเป็นสิ่งที่เดียวกับงานที่ทำ, และชีวิตที่มี

ความหมาย คือความสุขที่มีคุณค่าที่สุด เป็นความมั่งคั่งทางใจเมื่อเข้าใจเป้าหมายของชีวิต สรุปเป็น PERMA model ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. P - Positive Emotion รู้สึกดีมีอารมณ์บวก คือ การมีอารมณ์เชิงบวก มีสติ ความสงบ มีความภาคภูมิใจ ความบันเทิงทางใจ ความตื่นตัวเร้าใจ รู้สึกมีความหวัง มีแรงบันดาลใจ ร่วมกับมองโลกในแง่ดี
2. E - Engagement เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง คือ การแบ่งปันช่วงเวลาร่วมกันกับผู้ที่มีความคิดที่ดี การทำกิจกรรมร่วมกัน การมีหน้าที่รับผิดชอบในงานที่ทำ
3. R - Relationship สานสัมพันธ์ภาพ คือ การมีโลกทัศน์ที่กว้าง มิตรภาพที่ดี การจริงใจต่อผู้คนรอบข้าง
4. M - Meaning ชีวิตเปี่ยมความหมาย คือ การตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความหมายของตนเองและเพื่อนมนุษย์รอบตัว
5. A - Accomplishment พลังจากความสำเร็จ คือ การได้พลัง กำลังใจจากสิ่งที่เราทำสำเร็จ

โดยสรุปองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน การทำให้ตนเองมีจิตใจดี อารมณ์ดี การมองโลกในแง่ดี การแบ่งปันช่วงเวลาร่วมกัน เป็นมิตรกับผู้คนรอบข้าง การเห็นคุณค่า ความหมายของตนเองและผู้อื่น และการได้รับพลังจากการทำเป้าหมายในแต่ละวันให้สำเร็จแม้เล็กน้อย เราก็ได้รับกำลังใจ ส่งผลให้เรามีความสุขได้

Fisher (2010) ความสุขในการทำงานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับชั่วคราว (Transient Level) คือ สภาวะอารมณ์ทางบวกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล โดยอารมณ์ดังกล่าวเป็นสภาวะอารมณ์ชั่วคราวและเป็นอารมณ์ที่ไม่ต่อเนื่องเกิดขึ้นและผันแปรภายในตัวบุคคล ความสุขในการทำงานระดับชั่วคราว ประกอบด้วย

- 1) สภาวะอารมณ์ พอใจในงาน (State Job Satisfaction)
- 2) ความพอใจชั่วขณะ (Momentary Affect)
- 3) สภาวะลื่นไหล (Flow State)
- 4) อารมณ์ชั่วขณะในขณะที่ทำงาน (Momentary Mood at Work)
- 5) สภาวะความผูกพันต่องาน (State Engagement)
- 6) ความสนุกในการทำงาน (Task Enjoyment) ความรู้สึกในการทำงาน (Emotion at Work)

7) สภาวะแรงจูงใจภายใน (State Intrinsic Motivation)

2. ระดับบุคคล (Person Level) คือ ความรู้สึกในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ประกอบด้วย

- 1) ความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction)
- 2) แนวโน้มการแสดงอารมณ์ (Dispositional Affect)
- 3) ความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร (Affective Organizational Commitment)
- 4) ความทุ่มเทในงาน (Job Involvement)

- 5) ลักษณะอารมณ์ขณะทำงาน (Typical Mood at Work)
- 6) ความผูกพันในงาน (Engagement)
- 7) ความก้าวหน้าในงาน (Thriving)
- 8) ความกระปรี้กระเปร่าในการ ทำงาน (Vigor)
- 9) ความเจริญรุ่งเรือง (Flourishing)
- 10) ความรู้สึกมีความสุขในการทำงาน (Affective Well-Being at Work)

3. ระดับหน่วยงาน (Unit Level) เป็นความรู้สึกมีความสุขที่เกิดขึ้นร่วมกันในกลุ่มคนทำงาน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ขวัญหรือความพึงพอใจในงานของกลุ่ม (Morale/Collective Job Satisfaction)
- 2) การแสดงอารมณ์ของกลุ่ม (Group Affective Tone)
- 3) อารมณ์ของกลุ่ม (Group Mood)
- 4) ระดับความผูกพันต่อกลุ่ม (Unit Level Engagement)
- 5) ความพอใจในงานของกลุ่ม (Group Task Satisfaction)

Tal Ben-Shahar (2007) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสุขในการทำงานด้วยกระบวนการ MPS ที่จะทำให้เกิดความสุขในการทำงานได้มากที่สุดโดยมีองค์ประกอบ คือ 1) การให้ความหมายของงาน (Meaning) การให้คุณค่ากับงานที่ทำ 2) ความพึงพอใจในงาน (Pleasure) เราสนุกกับอะไรบ้างและจุดแข็ง (Strengths) สิ่งที่เราทำได้ดี

Takashi Maeno (2013) แห่งมหาวิทยาลัยเคโอ ประเทศญี่ปุ่น ได้เขียนหนังสือเรื่อง “กลไกความสุข” กล่าวถึง 4 ปัจจัยที่จะทำให้คุณมีความสุข ได้แก่

1. การตระหนักรู้และการพัฒนา จากการทำสำรวจพบว่า ปัจจัยแห่งความสุขประการแรกจะเกิดกับคนที่รู้จุดแข็งหรือข้อดีของตัวเอง และมุ่งมั่นในการพัฒนาสิ่งนั้น รวมถึงมีจุดมุ่งหมายในชีวิตด้วยความคิดที่เปิดกว้างคือ กล้าเผชิญสิ่งใหม่ ๆ
2. ความสัมพันธ์ที่ดีและความรู้สึกขอบคุณ ปัจจัยแห่งความสุขอีกประการหนึ่งอยู่ที่ว่าคน ๆ นั้นมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้าง คือมีคนที่ยังคอยใส่ใจและเป็นห่วง และมีความรู้สึกขอบคุณสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ ในขณะที่เดียวกันคนเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อคนรอบข้างและต้องการเห็นคนอื่นมีความสุขเช่นเดียวกัน
3. การมองโลกในแง่ดี คนที่มีความสุขจะมีจิตใจที่เข้มแข็งและมั่นใจว่าตัวเองจะสามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยดีได้ หากเจอปัญหาและอุปสรรค เขาก็จะไม่จมอยู่กับความทุกข์เป็นเวลานาน แต่จะสามารถฟื้นฟูสภาพได้เร็ว คนเหล่านี้มักมองเห็นว่าตัวเองประสบความสำเร็จหลายสิ่งหลายอย่างในชีวิต และมีความภาคภูมิใจในตัวเอง
4. ความเป็นตัวของตัวเอง ในสังคมปัจจุบันมีหลาย ๆ คนป่วยเป็นโรคซึมเศร้าเพราะรู้สึกแยเมื่อเห็นคนอื่นมีชีวิตที่ดีกว่า ซึ่งต่างจากคนที่มีความสุขที่รู้คุณค่าในตัวเองและไม่นำตัวเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่นให้รู้สึกไม่ดี คนเหล่านี้จะยอมรับในสิ่งผิดพลาดที่เกิดขึ้นโดยไม่โทษตัวเองหรือคนอื่น คนเหล่านี้ยังรู้จักตัวเองและยอมรับข้อดีข้อด้อยของตัวเอง

สรุปปัจจัยที่ทำให้เกิดความสุขได้ว่า ความสุขเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก การมีความสุขภายใน สุขภาพกายที่ดี สุขภาพจิตที่ดี อารมณ์ดี มีทัศนคติที่ดี การมองโลกในแง่ดี ความพอเพียง พึงพอใจ การมีสัมพันธ์ทางสังคมที่ช่วยเหลือกัน การเข้าใจ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการสร้างความสุขด้วยตนเองด้วยความคิดเชิงบวก

2.3 โรงเรียนแห่งความสุข

โรงเรียนแห่งความสุขมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข ผ่านการบริหารที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ครูเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยมีสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้ออำนวย สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน มีแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมที่ดีปลอดภัย ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักชอบและมีความสุขในโรงเรียนแห่งความสุข ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุขไว้ดังต่อไปนี้

โรงเรียนเป็นองค์การในรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอในขอบเขตขององค์การแห่งความสุขด้วย

2.3.1 ความหมายของโรงเรียนแห่งความสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) ได้ให้ความหมายของโรงเรียนแห่งความสุขในคู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข ว่า โรงเรียนแห่งความสุข หมายถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ มีบรรยากาศภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติตามวัฒนธรรมของโรงเรียน และได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและบุคคลโดยทั่วไป ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีความพร้อมในการเรียนรู้ ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรนักเรียน ชุมชน สนับสนุนนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาโดยการบริหารอย่างมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีการบริหารจัดการให้มีความสุขเกิดขึ้นในโรงเรียน

จินดาวรรณ รามทอง (2560) กล่าวว่า องค์กรแห่งความสุข (happy workplace) หมายถึง เป็นแนวคิดที่มุ่งสร้างความสุขในองค์กร มุ่งทำให้คนทำงานมีความสุขทั้งในชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน สร้างที่ทำงานให้น่าอยู่เสมือนบ้านหลังที่สอง สร้างชุมชนสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นโดยเน้นการทำงานเป็นทีมและการสร้างความรักความสามัคคีในทีมงาน เพื่อเป้าหมายสำคัญคือทำให้คนทำงานมีความสุข อันจะนำมาซึ่งการเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิต และนำองค์กรสู่ความเจริญเติบโตอย่างมั่นคงยั่งยืน

ชาลววิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฒินิวัตร์ชัยแก้ว (2559) ได้ให้ความหมายว่า องค์กรแห่งความสุข คือ กระบวนการพัฒนาคนในองค์กรอย่างมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง นำพาองค์กรไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน

อธิคุณ สินธนาปัญญา และคณะ (2557) กล่าวว่า องค์กรแห่งความสุข หมายถึง อารมณ์ และความรู้สึกในเชิงบวก ความพึงพอใจ ความชื่นชอบที่บุคคลมีต่อสถานที่ที่ตนทำงานอยู่ เกิดการตอบสนอง ประสิทธิภาพการทำงานที่เป็นผลจากการทำงาน และเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมกับการทำงานที่ส่งผลในการทำงาน

มูลนิธิสถาบันการวิจัยระบบการศึกษา (2556) ได้ริเริ่มโครงการเสริมสร้างพลังอำนาจ การจัดการศึกษาที่สร้างสุขภาวะในโรงเรียน หรือ โครงการโรงเรียนสุขภาวะตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งได้กล่าวถึงความหมายของโรงเรียนสุขภาวะว่า คือ การจัดการศึกษาที่สร้างสุขภาวะในโรงเรียน หรือ โครงการสุขภาวะ คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างเสริมให้ “ผู้เรียนเป็นสุข” โดยการปรับสภาพเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงเพิ่มพฤติกรรมสุขภาพ จัดโครงสร้างและระบบต่าง ๆ ให้โรงเรียน สภาพแวดล้อม ครอบครัวยุ และชุมชนเป็นพื้นที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาวะของผู้เรียนทั้งด้านกาย ใจ สังคม และปัญญา เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการรับการเปลี่ยนแปลงสู่โลกยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

UNESCO (2016) โรงเรียนแห่งความสุข กรอบแนวคิดเพื่อความ เป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก กรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข เกิดจากพันธกิจของยูเนสโกในการส่งเสริมสันติภาพผ่านกระบวนการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการพัฒนามาจากเสาหลัก 2 ใน 4 เสาหลักแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงด้านจิตวิทยาเชิงบวกที่จะผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะ จุดเด่น และศักยภาพของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ

Kaisa Vuorinen (2014) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาเชิงบวก (Positive psychology) การศึกษาเชิงบวก (Positive education) กล่าวถึง แนวคิดการเรียนการสอนที่เรียกว่า การศึกษาเชิงบวก หรือ “Positive Learning” อันยึดคิดว่า “เด็กที่มีความสุข คือเด็กที่เรียนได้ดีที่สุด” และมีแนวทางสร้างความสุขแก่นักเรียนได้ง่าย ๆ จากวิธีการสอน 5 ข้อ ได้แก่ 1) ชื่นชมนักเรียนให้มาก 2) ใช้ภาษาให้เป็น 3) ส่งเสริมให้นักเรียนใช้จุดแข็งของตนเอง 4) ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ 5) ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก นอกจากนี้ต้องมีทักษะทางสังคมและอารมณ์ เพื่ออยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในโลกด้วย

สรุปได้ว่าโรงเรียนแห่งความสุข หมายถึง โรงเรียนที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสุขของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีจิตวิทยาเชิงบวก และส่งเสริมสุขภาวะของผู้เรียนทั้งด้านกาย ใจ สังคม และปัญญา โดยมีแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย รวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี มีอารมณ์และความรู้สึกเชิงบวก มีความสุขในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข

โรงเรียนแห่งความสุขประกอบด้วยปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการช่วยสนับสนุน ส่งเสริม

ให้ผู้เรียนมีความสุขโดยจะมืองค์ประกอบและปัจจัยทั้งด้านการบริหารของผู้บริหารที่ส่งเสริมให้เกิดความสุขภายในโรงเรียน การมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสุขของผู้เรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุข ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่มีปัจจัยและองค์ประกอบให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในคู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุขตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนแห่งความสุขประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่

1. มาตรฐานคุณภาพด้านกายภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1 คุณภาพภายในห้องเรียน

1.1 คุณภาพของห้องเรียน มีมุมประสบการณ์ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ด้านความสะอาด มีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อยทุกห้อง ด้านความสวยงาม มีการจัดตกแต่งอย่างสวยงามทุกห้อง ด้านความปลอดภัย มีการจัดวางวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และการเดินสายไฟได้อย่างมาตรฐานทุกห้องทุกจุด

ตัวชี้วัดที่ 2 คุณภาพภายนอกห้องเรียน

2.1 คุณภาพห้องน้ำด้านความสะอาด มีความสะอาด ทุกห้องไม่มีกลิ่น ด้านความสวยงาม มีการจัดตกแต่งสวยงามทุกห้อง ด้านความปลอดภัย มีแสงสว่างพอเพียง ประตูมั่นคงแข็งแรงทุกห้อง

2.2 คุณภาพของห้องพยาบาล ด้านความสะอาด มีความสะอาดเป็นระเบียบ เรียบร้อยทุกจุด ด้านความสวยงาม มีการจัดตกแต่งอย่างสวยงามทุกจุด ด้านความปลอดภัย มีการจัดวางวัสดุอุปกรณ์แยกเตียงชาย หญิง เครื่องใช้ไฟฟ้า การเดินสายไฟได้มาตรฐานทุกจุด

2.3 คุณภาพของห้องสมุด/ห้องสืบค้นข้อมูล ด้านความสะอาด มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยทุกจุด ด้านความสวยงาม มีการจัดตกแต่งอย่างสวยงามทุกจุด ด้านความปลอดภัย มีการจัดวางวัสดุ/อุปกรณ์/เครื่องใช้ไฟฟ้า/การเดินสายไฟได้อย่างมาตรฐานทุกห้องทุกจุด

2.4 คุณภาพของโรงอาหาร ด้านความสะอาด มีความสะอาด ไม่มีกลิ่น มีที่เก็บอุปกรณ์มิดชิดทุกจุด ด้านความสวยงาม มีการจัดตกแต่ง จัดวางอุปกรณ์ จัดป้ายนิเทศสวยงาม ด้านความปลอดภัย มีแสงสว่างพอเพียง/โต๊ะเก้าอี้มั่นคงแข็งแรงทุกชุด/มีประตู/ฝาผนัง/แผงกั้นปลอดภัยจากสัตว์ต่าง ๆ

2.5 คุณภาพของสนามเด็กเล่น/สนามกีฬา ด้านความสะอาด บริเวณมีความสะอาดปลอดภัย/เครื่องเล่นสะอาดทุกชนิด ด้านความสวยงาม มีการตกแต่งสวยงามทุกจุด ด้านความปลอดภัย มีการจัดวางวัสดุ/เครื่องเล่นอย่างมั่นคงแข็งแรงทุกจุดในพื้นที่ทราย

2.6 คุณภาพของภูมิทัศน์ ด้านความสะอาด มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยทุกจุด ด้านความสวยงาม มีการจัดตกแต่งอย่างสวยงามทุกจุด ด้านความปลอดภัย มีการวางวัสดุ/อุปกรณ์เป็นหมวดหมู่ไม่อัปซัน ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ร้ายต่าง ๆ ทุกจุด

2.7 คุณภาพของแหล่งเรียนรู้ ด้านความสะอาด มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยทุกจุด ด้านความสวยงาม มีการตกแต่ง จัดวางอุปกรณ์ จัดป้ายนิเทศสวยงาม ด้านความปลอดภัย มีแสงสว่างพอเพียง/มีที่นั่ง/ความสะดวกในการศึกษาความรู้ ปลอดภัยจากสัตว์ต่าง ๆ ทุกจุด ตัวชี้วัดที่ 3 ความสำเร็จของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จุดเด่น มีความเป็นตัวตนที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เอกลักษณ์ มีการระบุเอกลักษณ์ของสถานศึกษาในเอกสารต่าง ๆ ชัดเจน และมีโครงการ/กิจกรรมที่ตอบสนองเอกลักษณ์ของสถานศึกษาแลสะท้อนที่ภาพรวมของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อัตลักษณ์ มีการระบุอัตลักษณ์ของสถานศึกษาในเอกสารต่าง ๆ ชัดเจนและมีโครงการ/กิจกรรมที่ตอบสนองเอกลักษณ์ของสถานศึกษาแลสะท้อนที่ภาพรวมของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

2. มาตรฐานคุณภาพด้านครู

ตัวชี้วัดที่ 1 การจัดการเรียนรู้

1.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียน เน้นสร้างแรงจูงใจนักเรียน มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริงและนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่นได้ ครูทุกคนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก ในการจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดที่ 2 บุคลิกภาพ

2.1 การแต่งกาย ครูทุกคนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ สะอาด สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับวัฒนธรรมของโรงเรียนและวิชาชีพครู ทรงผมเรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่นได้

2.2 การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน

ตัวชี้วัดที่ 3 การพัฒนาตนเอง

3.1 การพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูผ่านการอบรมพัฒนา และได้รับการยกย่องเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและบุคคลทั่วไป ครูนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จนได้รับการยกย่องเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและบุคคลทั่วไป

3. มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 1 สุขภาพกาย

1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์ ผลการประเมินน้ำหนักส่วนสูง จาเมณฑ์กรมอนามัยกำหนด

ตัวชี้วัดที่ 2 คุณลักษณะ

2.1 ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสะท้อนถึงคุณลักษณะที่ดี

1. ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ประกอบด้วย 1) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ 2) พุดจาไพเราะ อ่อนน้อม 3) หน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริง 4) การแสดงความเคารพ กล่าวทักทายผู้อื่น 5) พฤติกรรมอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ดี

2. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การเข้าแถวเคารพธงชาติ 2) การรับประทานอาหารกลางวัน 3) การเดินเข้าแถวเข้าห้องเรียน 4) การเข้าแถวซื้อของ 5) การวางรองเก้าอี้ต่าง ๆ 6) กิจกรรมอื่น ๆ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

3. มีโครงการหรือกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่ 3 ศักยภาพการเรียนรู้

3.1 ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสะท้อนความสุขในการเรียนรู้

1. มีพฤติกรรมความสุขที่ผู้เรียนแสดงออกขณะเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) การยิ้ม หัวเราะ 2) กล่าวถาม กล่าวตอบ 3) กล่าวแสดงความคิดเห็น 4) ทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือเพื่อน 5) มีทักษะการใช้เทคโนโลยี 6) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 7) มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การทำงานหรืออาชีพ

2. โครงการหรือกิจกรรมที่สร้างเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้านความสุขของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ด้านดนตรี นาฏศิลป์ 2) ด้านทัศนศิลป์ 3) ด้านทักษะอาชีพ 4) ด้านกีฬา 5) กิจกรรมอื่น ๆ

4. มาตรฐานคุณภาพด้านผู้บริหาร

ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านส่งเสริม

1.1 การส่งเสริมด้านบุคลากร ส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน

1.2 การส่งเสริมด้านผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีกิจกรรมในการพัฒนาความถนัดและความสนใจ

1.3 การส่งเสริมด้านชุมชน ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชน

ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านการสนับสนุน

2.1 การสนับสนุนด้านบุคลากร สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของครู

2.2 การสนับสนุนด้านผู้เรียน สนับสนุนและสร้างโอกาสให้นักเรียนแสดงศักยภาพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

2.3 การสนับสนุนด้านชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรภายนอกเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน

ตัวชี้วัดที่ 3 ด้านกิจกรรมสร้างสุข

3.1 กิจกรรมสร้างสุข กิจกรรมสร้างสุขที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนเกิดความสุขอย่างยั่งยืน

สรุปตามคู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด ไว้ดังนี้ มาตรฐานคุณภาพโรงเรียนแห่งความสุข ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานคุณภาพด้านกายภาพ มีทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด คือ คุณภาพด้านกายภาพภายในห้องเรียน คุณภาพด้านกายภาพภายนอกห้องเรียน และความสำเร็จของวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 2) มาตรฐานคุณภาพด้านครู มีทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ บุคลิกภาพ และการพัฒนาตนเอง 3) มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน มีทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด คือ สุขภาพกาย คุณลักษณะ ศักยภาพการเรียนรู้ และ 4) มาตรฐานคุณภาพด้านผู้บริหาร มีทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด คือ ด้านการส่งเสริม ด้านการสนับสนุน และด้านกิจกรรมสร้างสุข

กอบปรภภ อภัยภักดิ์ (2563) กล่าวว่า บรรยากาศขององค์กรช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพมากขึ้น มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สถานที่ทำงานน่าทำงาน นอกจากจะหมายถึงวัตถุประสงค์หรือสิ่งของภายในองค์กรแล้ว สถานที่ทำงานการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตาสบายใจ สดชื่นและน่าอยู่ ช่วยให้การทำงานมีความสุขมากขึ้นได้

2. ความรักในงานที่ทำ คือการมีใจรักในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำ มีความคิดเชิงบวก การทำงานร่วมกับเพื่อน นอกจากนี้ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศเหล่านี้ได้ เพื่อช่วยบุคลากรรู้สึกผ่อนคลายและภูมิใจในงานที่ทำด้วย

3. วิธีการทำงานแบบใหม่ที่สร้างสรรค์ วิธีการทำงานแบบใหม่ที่ท้าทายและสร้างสรรค์จะช่วยให้คนทำงานรู้สึกตื่นเต้น กระตือรือร้นที่จะทำงาน

4. กัลยาณมิตรในที่ทำงาน คือการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือ เกื้อกูลกันภายในองค์กร

5. ทัศนคติการทำงานเชิงบวก ผู้บริหารหรือหัวหน้างานต้องมีภาวะผู้นำและเป็นต้นแบบการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมแนวคิดการทำงานเชิงบวกแบบผ่อนคลาย ให้กำลังใจและช่วยเหลือ

6. ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม คือการให้รางวัลตอบแทนเพื่อเป็นกำลังใจที่เหมาะสมและยุติธรรม

ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีร์ธรรม วุฑฒิวัตรชัยแก้ว (2559) กล่าวถึงองค์กรแห่งความสุขในหนังสือ มาสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ องค์กรแห่งความสุขคือ คนทำงานที่มีความสุข ที่ทำงานน่าอยู่ ชุมชนสมานฉันท์ (Happy Workplace = Happy Home + Happy Teamwork) ดังนี้

1. คนทำงานมีความสุข (Happy People) หมายถึง พนักงานสามารถจัดสมดุลชีวิต ได้รวมถึงตระหนักว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญขององค์กร มีความเป็นมืออาชีพมีความเป็นอยู่ที่ดี มีครอบครัวที่อบอุ่น มีศีลธรรมอันดีงาม และเอื้ออาทรต่อตนเองและสังคม

2. ที่ทำงานน่าอยู่ (Happy Home) คือ พนักงานรู้สึกว่ทำงานเป็นบ้านหลังที่ 2 มีความรัก ความสามัคคีในองค์กร ที่ทำงานน่าอยู่ ประกอบด้วย ความอบอุ่นของบ้าน (House) คนในองค์กร (Human) และความสุข (Happy)

3. ชุมชนสมานฉันท์ (Happy Team Work) ชุมชนต้องมีความสามัคคี มีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และอ้ออาหารกับสังคครอบข้าง

แนวความคิดความสุข 8 ประการ หรือ Happy 8 ของสำนักงานสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีความเชื่อว่า คนทำงานจะมีความสุขก็ต่อเมื่อสามารถจัดสมดุลของความสุขของโลก 3 ใบที่ซับซ้อนกันได้ ได้แก่ ความสุขของตนเอง ความสุขขององค์กร/สังค และความสุขของครอบครัว ซึ่งความสุข 8 ประการ หรือ Happy 8 ประกอบด้วย 8 ประการ ดังนี้

1. การเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ดูแลตนเองไม่ให้เป็นภาระของผู้อื่น (Happy Body) คือ มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและจิตใจใช้ชีวิตอย่างมีความสุขซึ่งเกิดจากการรู้จักใช้ชีวิต รู้จักกิน รู้จักนอน

2. การเป็นผู้ที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (Happy Heart) คือการมีน้ำใจ การคิดถึงคนอื่น มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันและกันการรู้บทบาทของเจ้านาย ลูกน้อง บทบาทของคุณพ่อบทบาทของคุณแม่ และผลของการกระทำของตนเองต่อสิ่งต่าง ๆ

3. การเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Happy Relax) คือ การรู้จักการผ่อนคลายกับสิ่งต่าง ๆ ในการดำ เนินชีวิตเมื่อชีวิตในการทำงาน และ/หรือการดำเนินชีวิตประจำวันมีความเครียดต้องหาวิธีผ่อนคลายเพื่อรักษาสมดุลของชีวิตไว้

4. การเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นมืออาชีพในงานของตนเอง (Happy Brain) คือ การศึกษาหาความรู้การพัฒนาตัวเองตลอดเวลา เพื่อให้เป็นมืออาชีพ และเพื่อให้เกิดความมั่นคงก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

5. การเป็นผู้มีคุณธรรมและความกตัญญู (Happy Soul) คือ การเป็นผู้ที่มีคุณธรรม โดยเฉพาะหิริโอตตปละ (ความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำของตน) ซึ่งเป็นคุณธรรมเบื้องต้นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของสังคมนุษย์และเป็นคุณธรรมที่สำคัญต่อการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ควรมีคุณธรรมอื่น ๆ เช่น การเป็นคนดีมีศรัทธาต่อศาสนา มีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา เป็นต้น

6. การเป็นผู้ใช้เงินเป็น (Happy Money) คือเป็นผู้ใช้เงินเป็น มีเงินเก็บ รู้จักใช้เป็นหนี้ อย่างมีเหตุผล มีชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง หรืออาจกล่าวว่ เป็นบุคคลที่สามารถจัดการรายรับ รายจ่ายของตนเองได้ทั้งนี้ต้องบริหารจัดการรายรับและรายจ่ายของตนเองและครอบครัว โดยอาจทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

7. การเป็นผู้ที่รักและดูแลครอบครัวตนเองได้ (Happy Family) คือ การมีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง ให้ความสำคัญต่อครอบครัว และครอบครัวเป็นกำลังใจที่ดีในการทำงาน เพราะ

ครอบครัวเป็นเหมือนภูมิคุ้มกัน เป็นกำลังใจเมื่อต้องเผชิญกับอนาคตหรืออุปสรรคในชีวิต การมีครอบครัวเข้มแข็งจะทำให้สังคมมั่นคงด้วย

8. การเป็นผู้ที่รักและดูแลองค์กร/ สังคมของตนเองได้ (Happy Society) คือ การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรและสังคม โดยสังคมมี 2 ระดับคือ สังคมในที่ทำงานกับสังคมนอกที่ทำงาน

โรงเรียนสุขภาวะ (2556) มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา หรือ RES ได้ริเริ่มโครงการเสริมสร้างพลังอำนาจการจัดการศึกษาที่สร้างสุขภาวะในโรงเรียน หรือ โครงการโรงเรียนสุขภาวะ มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โครงการนี้มีเป้าหมายสำคัญ คือ การเสริมสร้างพลัง การทำงานของผู้เกี่ยวข้องกับโรงเรียน คือ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความเป็น “โรงเรียนสุขภาวะ” ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ โรงเรียนเป็นสุข สภาพแวดล้อมเป็นสุข ครอบครัวเป็นสุข ชุมชนเป็นสุข โดยมีเป้าหมายคือ ผู้เรียนเป็นสุข หรือการสร้างสุขภาวะผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นสุข หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี ในด้านร่างกาย จิตใจ ทักษะชีวิต ความเป็นพลเมืองดี และมีความรักในการเรียนรู้ ได้แก่

- 1.1 เรียนมีสุขภาพดี
- 1.2 ผู้เรียนมีทักษะการปฏิเสธให้ตนเองพ้นจากอันตราย
- 1.3 ผู้เรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ผู้เรียนมีวินัย รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ
- 1.4 ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ อนุรักษ์ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
- 1.5 ผู้เรียนกระตือรือร้นให้ความสนใจในการเรียน

2. โรงเรียนเป็นสุข หมายถึง โรงเรียนที่มีระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่

- 2.1 โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพของผู้เรียน
- 2.2 โรงเรียนมีการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีสุขภาพ โดยสอดคล้องกับบริบทภายในโรงเรียนและท้องถิ่น

2.3 โรงเรียนมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผลร่วมกันภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

- 2.4 โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเสริมสร้างสุขภาพของผู้เรียน

3. สภาพแวดล้อมเป็นสุข หมายถึง โรงเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปลอดภัยต่อสุขภาพเอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพผู้เรียน ได้แก่

- 3.1 โรงเรียนเป็นเขตปลอดเหล้า-บุหรี่ การพนันและสิ่งเสพติด
- 3.2 โรงเรียนมีการคัดเลือกวัสดุดิบ เครื่องดื่มและอาหารว่างที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ

ของผู้เรียน

3.3 บรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนมีระบบป้องกันภัยและมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

3.4 โรงเรียนมีการจัดสภาพบริเวณโรงเรียนให้มีบรรยากาศร่มรื่นและส่งเสริมการเรียนรู้

4. ครอบครัวยเป็นสุข หมายถึง โรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองของผู้เรียน ได้แก่

4.1 ครอบครัวรับฟังและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการป้องกันความเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ทำลายสุขภาพ

4.2 ครอบครัวและโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านสุขภาพเพื่อร่วมพัฒนาสุขภาพผู้เรียน

4.3 ครอบครัวมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียน และพฤติกรรมด้วยวิธีเชิงบวก

4.4 ครอบครัวเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างสุขภาพของโรงเรียน

5. ชุมชนเป็นสุข หมายถึง โรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคล และองค์กรในชุมชนเพื่อเสริมสร้างสุขภาพของผู้เรียน ได้แก่

5.1 ชุมชนมีสถานที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้ประโยชน์เพื่อสร้างเสริมสุขภาพของผู้เรียน

5.2 เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเชิงสุขภาพของผู้เรียน

5.3 ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมสุขภาพของผู้เรียน

5.4 ชุมชนและโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

สรุปโรงเรียนสุขภาพเพื่อเสริมสร้างพลัง การทำงานของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนให้ทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายคือ ผู้เรียนเป็นสุข หรือการสร้างสุขภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผู้เรียนเป็นสุข 2) องค์กรเป็นสุข 3) สภาพแวดล้อมเป็นสุข 4) ครอบครัวเป็นสุข และ 5) ชุมชนเป็นสุข

Ed Wesley (2021) กล่าวว่า องค์กรประกอบที่สร้างความสุขที่ยั่งยืนในที่ทำงาน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความไว้วางใจในการทำงาน คือ ผู้จัดการต้องไว้วางใจว่าพนักงานจะทำงานด้วยความรับผิดชอบ และพนักงานต้องทำงานเพื่อสร้างและรักษาความรับผิดชอบในระดับที่ผู้จัดการพึงพอใจ

2. มนุษย์สัมพันธ์ คือ พนักงานมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อกัน จะช่วยให้พนักงานผูกพันกัน และเพิ่มพลังในการทำงานร่วมกันอีกด้วย

3. ความมั่นคง คือ องค์กรต้องสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับพนักงานได้ว่างานที่พวกเขาทำอยู่จะไม่ล้มเหลว

4. ภารกิจที่เหนือกว่าเงิน คือ ภารกิจที่พนักงานเชื่อมั่น และเต็มใจทำเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และการมีพันธกิจทำให้คนมีความสุข ส่งเสริมความภาคภูมิใจและนำไปสู่การดึงดูดผู้คนที่มีความสามารถสูง ซึ่งทำงานที่มีคุณภาพสูง

5. ความท้าทาย คือ มีความอยากทำงานที่มีความท้าทายและอยากเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ UNESCO (2016) ได้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข (Happy School) โดยได้นำเป้าประสงค์ด้านการศึกษามาพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 โดยมีกรอบแนวคิดเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก กรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข เกิดจากพันธกิจของยูเนสโกในการส่งเสริมสันติภาพผ่านกระบวนการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการพัฒนามาจากเสาหลัก 2 ใน 4 เสาหลักแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงด้านจิตวิทยาเชิงบวกที่จะผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะ จุดเด่น และศักยภาพของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความสุขในโรงเรียน เน้นให้ผู้เรียนมีความสุขและมีการพัฒนาแบบองค์รวม ซึ่งผลที่ได้รับ ตีพิมพ์ในปี 2559 มีชื่อว่า “Happy Schools: A Framework for learner Well-being in the Asia-Pacific” ในรายงานระบุคุณลักษณะ กรอบแนวคิดเรื่องโรงเรียนแห่งความสุข จัดทำขึ้นโดยอิงผลที่ได้จากการสำรวจมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับโรงเรียนถึงปัจจัยสนับสนุนการเกิดโรงเรียนแห่งความสุข และได้จัดทำกรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุขที่ประกอบด้วยเกณฑ์จำนวน 22 ข้อ ที่มีความคาบเกี่ยวและส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ คน (People) กระบวนการ (Process) และสถานที่ (Place) ดังนี้

ในประเภท คน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสังคม โดยจากการวิจัยที่หลากหลายพบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจได้จัดอันดับให้ความสำคัญและการมีปฏิสัมพันธ์ของคนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครองและชุมชน ครูที่มีทัศนคติและค่านิยมเชิงบวก รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดค่านิยมและแนวปฏิบัติเชิงบวก เช่น ความรัก ความเห็นอกเห็นใจ การยอมรับ และการเคารพซึ่งกันและกัน ดังนั้น จึงได้มีการจัดทำกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการบรรลุตามเกณฑ์ 6 ข้อ ที่จัดอยู่ในประเภท “คน” ภายใต้กรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข ดังนี้

1. มิตรภาพความสัมพันธ์ในสังคมโรงเรียน
2. ทัศนคติและคุณลักษณะเชิงบวกของครู
3. การเคารพในความหลากหลาย และความแตกต่าง
4. ค่านิยมและแนวปฏิบัติเชิงบวกที่ทุกคนมีส่วนร่วม
5. สภาพการทำงานและสุขภาวะที่ดีของครู
6. ทักษะและสมรรถนะของครู

ในส่วนของ กระบวนการ กล่าวถึงวิธีการสอนและการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการรับรู้ของผู้เรียนว่ามีความเป็นอยู่ที่ดี โดยผู้ตอบแบบสำรวจได้เน้นถึงความจำเป็นของการกำหนดปริมาณงานที่พอเหมาะและยุติธรรม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นจากการเรียนที่มีอิสระและจากข้อผิดพลาด รวมถึงการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้อันมีประโยชน์ มีความเกี่ยวเนื่อง และดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ดังนั้น จึงได้มีการจัดทำกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการบรรลุตามเกณฑ์ 9 ข้อ ที่จัดอยู่ในประเภท กระบวนการ ภายใต้กรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข ดังนี้

1. ภาระที่เหมาะสม และเป็นธรรมชาติ

2. การทำงานเป็นหมู่คณะและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
3. แนวทางการเรียนการสอนที่สนุกสนาน และกระตุ้น การมีส่วนร่วม
4. เสรีภาพของผู้เรียนความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
5. การรู้สึกถึงความสำเร็จ และการบรรลุเป้าหมาย
6. กิจกรรมนอกหลักสูตร
7. การเรียนรู้ในลักษณะที่ครูและนักเรียนเป็นมีเดียวกัน
8. สารการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ มีความเกี่ยวข้องและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
9. สุขภาวะทางจิตที่ดีของการบริหารจัดการความเครียด

สำหรับด้าน สถานที่ มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อม ซึ่งรวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีศักยภาพที่จะเป็นสถาบันเชิงบวกหรือ สถาบันที่มีความสุข โดยในด้านนี้ ผู้ตอบแบบสำรวจให้ความสำคัญกับรอยยิ้มและการทักทายซึ่งเป็นวิธีง่าย ๆ ที่จะสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นมิตรมากขึ้น ความจำเป็นในการป้องกันไม่ให้เกิดการข่มขู่รังแกเพิ่มมากขึ้น รวมถึงความสำคัญของการบริหารจัดการโรงเรียน ภาวะผู้นำ และวิสัยทัศน์ ดังนั้น จึงได้มีการจัดทำกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการบรรลุตามเกณฑ์ 7 ข้อ ที่จัดอยู่ในประเภท สถานที่ ภายใต้กรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นมิตร
2. สภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยปราศจากการรังแก
3. พื้นที่สำหรับการเรียนรู้ และการเล่นที่เปิดกว้าง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. วิสัยทัศน์และการเป็นผู้นำของโรงเรียน
5. วินัยเชิงบวก
6. สุขภาพ สุขอนามัย และโภชนาการที่ดี
7. การบริหารจัดการแบบประชาธิปไตยในโรงเรียน

สรุปโรงเรียนแห่งความสุข (Happy school) ในเอเชียแปซิฟิก ดำเนินการในกรอบแนวทางของ UNESCO ได้แก่ 1) คน ได้แก่ มิตรภาพความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน ทักษะคติเชิงบวกของครู การเคารพในความหลากหลายและความแตกต่าง ความร่วมมือในทางบวกและคุณค่าในการฝึกฝนเจือใจและความเป็นอยู่ในการทำงานของครู และทักษะและสมรรถนะของครู 2) กระบวนการ ได้แก่ ความสมเหตุสมผลแลพความยุติธรรมในภาระงาน การทำงานเป็นทีมและร่วมมือและจิตวิญญาณของทีม ความสนุกในการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและการวิธีการเรียนรู้ อิสระของนักเรียนในการสร้างสรรค์และเข้าร่วมในการเรียน ความรู้สึกร่วมในความสำเร็จและผลสำเร็จกิจกรรมหลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน และการฝึกพัฒนาจิตให้อยู่ดีมีสุขและการควบคุมความเครียด และ 3) สถานที่ ได้แก่ สภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นมิตร บรรยากาศที่ปลอดภัย ปราศจากการกลั่นแกล้ง รังแก พื้นที่การเรียนรู้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม วิสัยทัศน์และภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีวินัยเชิงบวก ด้านสุขภาพและโภชนาการ และโรงเรียนบริหารจัดการแบบประชาธิปไตย

Leila และ David Centner (2016) ผู้ก่อตั้งโรงเรียนประถมศึกษา Centner Academy ในเมืองไมอามี จัดให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุขโดยได้แนวคิดจาก Tal Ben-Shahar ผู้เชี่ยวชาญสาขา

จิตวิทยาเชิงบวก ผู้ร่วมก่อตั้ง Happiness Studies Academy และเคยสอนวิชาความสุขที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด โดยมีการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. โรงเรียนให้ความสำคัญกับความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียน
2. มีการเรียนการสอนทางด้านวิชาการ และมีหลักสูตรภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง
3. เริ่มต้นการเรียนการสอนด้วยการทำสมาธิ และตอนรับประทานอาหารกลางวันจะมีการสอนเรื่องสติระหว่างนั้นด้วย
4. ตลอดการเรียนการสอนของทั้งวันจะสอนบทเรียนเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ และการรับมือยามเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทาย
5. การสอนที่สอดแทรกบทเรียนผ่านเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ที่ประสบความสำเร็จ ที่มีชื่อเสียง และเพื่อสื่อให้เด็กได้เรียนรู้แนวคิด กระบวนการ และการแก้ปัญหาจากเรื่องราวนั้น ๆ
6. การพูดคุยกับผู้ปกครอง เพื่อให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีเกิดขึ้นทั้งที่โรงเรียน และที่บ้านด้วยเช่นกัน

Martin Seligman (2012) ห้องเรียนเชิงบวก (Positive Classroom) เป็นห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีหลักการให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจากภายใน เริ่มจากการมีอารมณ์ด้านบวก ทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีส่วนร่วมเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียนและครูผู้สอน โดยนำแนวทางของ จิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology) ของ Martin Seligman คือ PERMA Model ดังนี้

1. P-Positive Emotion ผู้เรียนเกิดความรู้สึกทางบวก คือ มีความรู้สึกที่ดี อารมณ์ดี สนุกสนาน มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ รวมทั้งรู้สึกภูมิใจในตนเอง โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ จึงทำให้เห็นคุณค่าของตนเอง รวมถึงรู้สึกเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนและครู และจากชุมชนสิ่งแวดล้อม
2. E-Engagement ผู้เรียนมีพฤติกรรมมีส่วนร่วม (engage) ในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็น ลงมือทำร่วมกันทำกิจกรรมที่ดี จะเกิดการดำเนินงานเป็นทีมระหว่างครูและผู้เรียน มีความเสมอภาค (heterogeneous) ฝึกให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เน้นกระบวนการกลุ่ม (process) มากกว่าผลงานกลุ่ม (product) มีการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม มีการสอนงานกลุ่ม (group coaching) มีการประเมินกลุ่ม และให้มี constructive feedback สม่ำเสมอ การทำงานแบบมีส่วนร่วมนี้ทำให้ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นและความต่างของกันและกัน มีการรับฟัง แสดงทัศนคติ และมีการสรุปผล และยังฝึกทักษะการผู้นำและผู้ตามที่ดีด้วย
3. R-Relationship การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและครูทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การร่วมมือ (collaboration) การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (cohesion) มีการสื่อสาร (communication) แบ่งปัน (sharing) และมีความเป็นผู้นำผู้ตาม (leadership) ในด้านนี้ก่อให้เกิดทักษะสังคม

4. M-Meaning สิ่งที่เราเรียนรู้มีความหมายสำคัญ มีคุณค่า ตอบคำถามของเป้าหมายชีวิต ทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงการกระทำ การเรียนรู้ที่มีความหมาย ให้ความสำคัญกับสิ่งต่าง ๆ ที่เรียนต่อตนเอง

5. A- Accomplishment การที่ผู้เรียนตระหนักถึงความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้ เช่น ข้อคิด ทักษะ การอยากเรียน ความรู้สึกเชิงบวก ความสำเร็จนั้น เกิดขึ้นระหว่างกิจกรรม (process accomplishment) หรือ เมื่อทำได้สำเร็จ (product accomplishment)

การใช้จิตวิทยาเชิงบวกในห้องเรียนเกิดอารมณ์เชิงบวก มีความผูกพันกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย โดยเกิดคุณค่าและความหมายต่อชีวิต ทำให้ห้องเรียนมีความสุข เรียนรู้อย่างมีความสุข อยากเรียนรู้ และสามารถต่อยอดเชื่อมโยงกันได้ นำมาปรับใช้ในชีวิตจริงตนเองได้ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจความแตกต่างของผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็น เรียนรู้ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม และครูผู้สอนมีความสุขสนุกในการสอนเช่นกัน

องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010) ได้กำหนดแนวทางของการสร้างเสริมสุขภาพะในที่ทำงานขึ้น เพื่อผลักดันให้เกิดประสิทธิภาพและความสามารถในการผลิตและการแข่งขันขององค์กรนั้น องค์กรจะต้องพิจารณาแนวทาง 4 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพ (The Physical Work Environment) เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ และความปลอดภัย โดยองค์การต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีอิทธิพลต่อการทำงานของบุคคลมากที่สุด ซึ่งต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และการรักษาความปลอดภัย พื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างอาคาร สภาพอากาศ เครื่องจักร เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์ ยานพาหนะ อันตรายต่าง ๆ จากสารเคมี มลพิษ อุณหภูมิ สุขอนามัย และพลังงาน เป็นต้น

2. สุขภาพะในการทำงาน (The Psychosocial Work Environment) เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพและจิตใจของบุคลากร ทักษะคติ และความเชื่อ วัฒนธรรมองค์กร เช่น ความต้องการในการทำงาน รางวัล การชื่นชม การได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้า ความชัดเจนในงาน การออกแบบงาน การสื่อสารภายในองค์กร การเคารพซึ่งกันและกัน การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ยอมรับในความหลากหลาย การสนับสนุนให้เกิดสมดุลในชีวิต ภาระหน้าที่ตามงานที่ได้รับมีความเหมาะสม การปกป้องบุคลากร และความซื่อสัตย์ในการทำงาน

3. สุขภาพส่วนบุคคลในที่ทำงาน (Personal Health Resources in the Workplace) เป็นการให้บริหารด้านสุขภาพ ข้อมูล ทักษะ โอกาส โดยเป็นการสนับสนุนขององค์กร เช่น เงื่อนไขในการจ้าง การออกกำลังกาย อาหาร ระยะเวลาที่ได้หยุดพัก การบริการด้านสุขภาพ การฝึกอบรม สิ่งอำนวยความสะดวก นโยบายด้านสุขภาพ การศึกษาพยาบาล

4. ชุมชนสัมพันธ์ (Enterprise Community involvement) คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์กร ที่ส่งผลซึ่งกันและกัน จากผลกระทบทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสังคมที่ส่งผลต่อ

องค์การ อาจเป็นการดำเนินงานในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุมชนผ่านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและคนในชุมชน

Tal Ben-Shahar (2007) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสุขในการทำงานด้วยกระบวนการ MPS ที่จะทำให้เกิดความสุขในการทำงานได้มากที่สุดโดยมีองค์ประกอบ คือ 1) การให้ความหมายของงาน (Meaning) การให้คุณค่ากับงานที่ทำ 2) ความพึงพอใจในงาน (Pleasure) เราสนุกกับอะไรบ้างและจุดแข็ง (Strengths) สิ่งที่เราทำได้ดี

จากการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุขถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่เน้นความสุขของผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีความสุขทั้งด้านกาย คือ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ ด้านจิตใจ คือ มีอารมณ์เชิงบวก มองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดี จิตใจแจ่มใส สนุกสนาน กระตือรือร้นอยากเรียนรู้ ด้านปัญญา คือ รู้ทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกับเพื่อนและครู การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล การเห็นคุณค่าของตนเองและรู้สึกภูมิใจในตนเอง โดยมีผู้บริหาร ครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสุขของผู้เรียน และสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดความสุขและความปลอดภัยขึ้นภายในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนแห่งความสุขจึงต้องมีองค์ประกอบที่ทำให้เป็นโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุขและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยและแนวคิดของนักวิชาการมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยสังเคราะห์องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข โดยมีขั้นตอนรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข จากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 แหล่ง ตามแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการและนักวิจัยดังต่อไปนี้

1) การศึกษาโรงเรียนแห่งความสุขตามแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการ 10 แหล่ง ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564), กอปรลาภ อภัยภักดิ์ (2563), ชาญวิทย์ วสันต์ธนรัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัตรชัยแก้ว (2559), มูลนิธิสถาบันการวิจัยระบบการศึกษา (2556), Ed Wesley (2021), UNESCO (2016), องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010), Tal Ben-Shahar (2007), Leila และ David Centner, Martin Seligman (2012)

2) การสังเคราะห์องค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข โดยการแจกแจงความถี่จากหลายแหล่งข้อมูลและสรุปผลโดยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุขจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านอารมณ์เชิงบวก 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 4) ด้านครู 5) ด้านผู้บริหาร และ 6) ด้านผู้เรียน โดยสรุปผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข ดังแสดงในตารางที่ 2.1 และตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564).	กมลปรลาภ อภัยภักดี (2563)	ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม คุตพัฒน์วิตรชัย แก้ว (2559)	มูลนิธิสถาบันการวิจัยระบบการศึกษา (2556)	Ed Wesley (2021)	UNESCO (2016)	Leila และ David Center (2016)	Martin Seligman (2012)	องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010)	Tal Ben-Shahar (2007)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
-มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน			-ผู้เรียนเป็นสุข			-ความสำคัญกับความสุขและความ เป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียน				ด้านผู้เรียน
-มาตรฐานคุณภาพด้านผู้บริหาร	-ทัศนคติการทำงานเชิงบวก		-โรงเรียนเป็นสุข							ด้านการบริหาร
-มาตรฐานคุณภาพด้านครู		-คนทำงานมีความสุข			-ด้านกระบวนการ	-มีการเรียนการสอน -การทำสมาธิ -การสอนที่สอดแทรกบทเรียนผ่านเรื่องราวต่าง ๆ				ด้านครู

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564).	กอบรลภ อภัยภักดิ์ (2563)	ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัดราชย์ แก้ว (2559)	มูลนิธิสถาบันการวิจัยระบบการศึกษา (2556)	Ed Wesley (2021)	UNESCO (2016)	Leila และ David Centner (2016)	Martin Seligman (2012)	องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010)	Tal Ben-Shahar (2007)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
-มาตรฐานคุณภาพด้านกายภาพ	-สถานที่ทำงานน่าทำงาน	-ที่ทำงานน่าอยู่	-สภาพแวดล้อมเป็นสุข		-ด้านสถานที่			-สภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพ		ด้านสภาพแวดล้อม
	-ความรักในงานที่ทำ -วิธีการทำงานแบบใหม่ที่สร้างสรรค์			-ความท้าทาย		-การเรียนรู้การสอนมีบทเรียนเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์	-Positive Emotion ผู้เรียนเกิดความรู้สึกทางบวก - Accomplishment การที่ผู้เรียนตระหนักถึงความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้	-สุขภาวะในการทำงาน		ด้านอารมณ์เชิงบวก

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 (2564).	กอบรลาภ อภัยภักดิ์ (2563)	ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัตรชัย แก้ว (2559)	มูลนิธิสถาบันการวิจัย ระบบการศึกษา (2556)	Ed Wesley (2021)	UNESCO (2016)	Leila และ David Centner (2016)	Martin Seligman (2012)	องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010)	Tal Ben-Shahar (2007)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
			-ชุมชนเป็นสุข	-มนุษย์ สัมพันธ์	-ด้านบุคคล		-Relationship การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี			ด้านมนุษย์ สัมพันธ์
	-คำตอบแทน และ สวัสดิการที่ เหมาะสม									ด้าน คำตอบแทน
			-ครอบครัวเป็น สุข			-การพูดคุยกับ ผู้ปกครอง				ด้านครอบครัว
				-ความ ไว้วางใจใน การทำงาน -ความ มั่นคง -ภารกิจที่ เหนือกว่า เงิน					ความพึง พอใจในงาน (Pleasure)	ด้านความ ไว้วางใจและ ความเชื่อมั่น

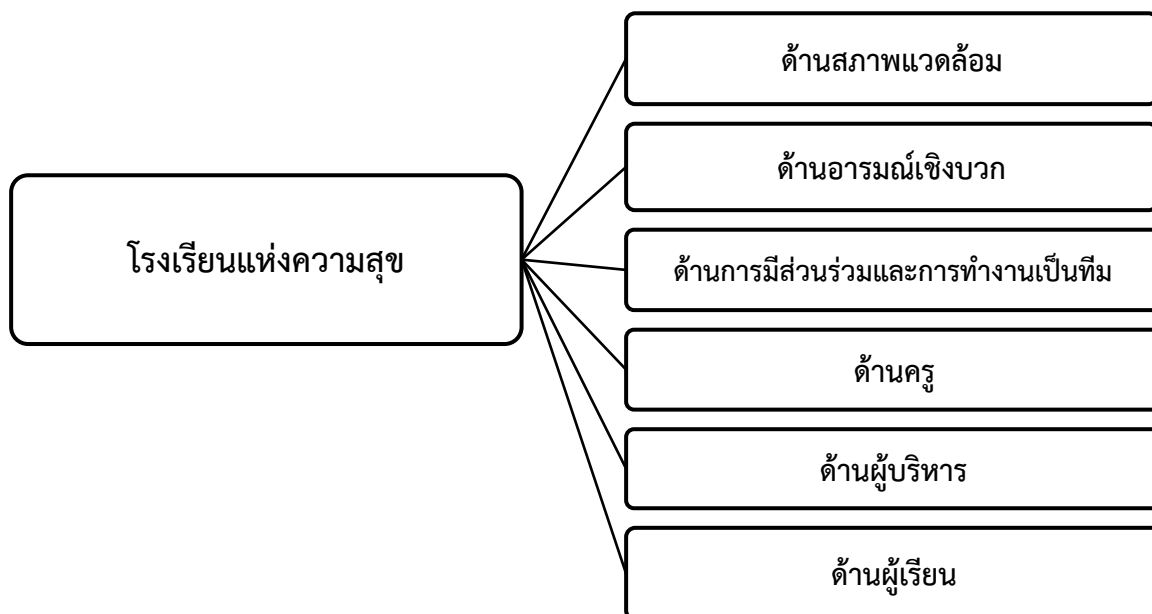
ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 (2564).	กอบรลาภ อภัยภักดิ์ (2563)	ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัตรชัย แก้ว (2559)	มูลนิธิสถาบันการวิจัย ระบบการศึกษา (2556)	Ed Wesley (2021)	UNESCO (2016)	Leila และ David Centner (2016)	Martin Seligman (2012)	องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010)	Tal Ben-Shahar (2007)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
								-สุขภาพส่วน บุคคลในที่ ทำงาน		ด้านสุขภาพ
	-กัลยาณมิตร ในที่ทำงาน	ชุมชน สมานฉันท์ (Happy Team Work)					-Engagement ผู้เรียนมีพฤติกรรม มีส่วนร่วม	-ชุมชนสัมพันธ์		การมีส่วนร่วม การทำงาน เป็นทีม
							-Meaning สิ่ง ที่เรียนรู้มีความหมาย สำคัญ มีคุณค่า		-การให้ ความหมาย ของงาน (Meaning)	การให้คุณค่า ความหมาย

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์ความถี่องค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข

โรงเรียนแห่งความสุข	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564).	กอปรลาภ อภัยภักดิ์ (2563)	ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัดราชย์แก้ว (2559)	มูลนิธิสถาบันการวิจัยระบบการศึกษา (2556)	Ed Wesley (2021)	UNESCO (2016)	Leila และ David Centner (2016)	Martin Seligman (2012)	องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010)	Tal Ben-Shahar (2007)	ความถี่
1. ด้านสภาพแวดล้อม	✓	✓	✓	✓		✓			✓		6
2. ด้านอารมณ์เชิงบวก		✓			✓		✓	✓	✓		5
3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม		✓	✓					✓	✓		4
4. ด้านครู	✓		✓			✓	✓				4
5. ด้านผู้บริหาร	✓	✓		✓							3
6. ด้านผู้เรียน	✓			✓			✓				3
7. ด้านครอบครัว				✓			✓				2
8. การให้คุณค่าและความหมาย								✓		✓	2
9. ด้านความไว้วางใจและความเชื่อมั่น					✓					✓	2
10. ด้านสุขภาพ									✓		1
11. ด้านคำตอบแทน		✓									1

จากตารางที่ 2.1 และตารางที่ 2.2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข โดยแนวคิดของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) กอปรลาภ อภัยภักดิ์ (2563) ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัดราชย์แก้ว (2559) โรงเรียนสุขภาวะ (2556) Ed Wesley (2021) UNESCO (2016) Leila และ David Centner (2016) Martin Seligman (2012) องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010) Tal Ben-Shahar (2007) ผลการสังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบโรงเรียนแห่งความสุข 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านอารมณ์เชิงบวก 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 4) ด้านครู 5) ด้านผู้บริหาร และ 6) ด้านผู้เรียน โดยสรุปผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 2.1 โรงเรียนแห่งความสุข

จากตารางจะเห็นได้ว่าการสังเคราะห์โรงเรียนแห่งความสุข จากแนวคิดของนักการวิชาการหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 6 ขึ้นไป จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนแห่งความสุข หมายถึงโรงเรียนที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสุขของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีจิตวิทยาเชิงบวก คืออารมณ์เชิงบวก และส่งเสริมสุขภาวะของผู้เรียนทั้งด้านกาย ใจ สังคม และปัญญา โดยมีแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย รวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี มีอารมณ์และความรู้สึกเชิงบวก มีความสุขในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านอารมณ์เชิงบวก 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 4) ด้านครู 5) ด้านผู้บริหาร และ 6) ด้านผู้เรียน โดยนักวิจัยและนักวิชาการได้ให้ความหมายความเข้าใจด้านสภาพแวดล้อม ไว้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อม ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) กล่าวถึง ภายในห้องเรียน ได้แก่ มุมประสบการณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย และภายนอกห้องเรียน ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องพยาบาล ห้องสมุด/ห้องสืบค้นข้อมูล โรงอาหาร สนามเด็กเล่น สนามกีฬา ภูมิทัศน์ แหล่งเรียนรู้ มีความสะอาด สวยงามและปลอดภัย

กอปรลาภ อภัยภักดิ์ (2563) กล่าวถึง สถานที่ทำงานนำทำงาน นอกจากจะหมายถึงวัตถุหรือสิ่งของภายในองค์กรแล้ว สถานที่ทำงานการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตา สบายใจ สดชื่นและน่าอยู่ ช่วยให้การงานมีความสุขมากขึ้นได้

ชาลวิทย์ วสันต์ธนรัตน์ และธีร์ธรรม วุฑฒิวัตรชัยแก้ว (2559) กล่าวถึง ที่ทำงานนำอยู่ (Happy Home) คือ พนักงานรู้สึกกว่าที่ทำงานเป็นบ้านหลังที่ 2 มีความรัก ความสามัคคีในองค์กร ที่

ทำงานน่าอยู่ ประกอบด้วย ความอบอุ่นของบ้าน (House) คนในองค์กร (Human) และความสุข (Happy)

โรงเรียนสุขภาวะ (2556) กล่าวถึง โรงเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปลอดภัยบายมุข เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาวะผู้เรียน ได้แก่ โรงเรียนเป็นเขตปลอดเหล้า-บุหรี่ การพ่นและสิ่งเสพติด โรงเรียนมีการคัดเลือกวัสดุโต๊ะ เก้าอี้ และอาหารว่างที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาวะของผู้เรียน บรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนมีระบบป้องกันภัยและมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและโรงเรียนมีการจัดสภาพบริเวณโรงเรียนให้มีบรรยากาศร่มรื่นและส่งเสริมการเรียนรู้

UNESCO (2016) กล่าวถึง ด้านสถานที่ มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อม ซึ่งรวมถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีศักยภาพที่จะเป็นสถาบันเชิงบวกหรือ สถาบันที่มีความสุข โดยในด้านนี้ให้ความสำคัญกับรอยยิ้มและการทักทาย ซึ่งเป็นวิธีง่าย ๆ ที่จะสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นมิตรมากขึ้น ความจำเป็นในการป้องกันไม่ให้เกิดการข่มขู่รังแกเพิ่มมากขึ้น รวมถึงความสำคัญของการบริหารจัดการโรงเรียน ภาวะผู้นำ และวิสัยทัศน์

องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพ (The Physical Work Environment) เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ และความปลอดภัยพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างอาคาร สภาพอากาศ เครื่องจักร เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์ ยานพาหนะอันตรายต่าง ๆ จากสารเคมี มลพิษ อุณหภูมิ สุขอนามัย และพลังงาน เป็นต้น

สรุป สภาพแวดล้อม หมายถึง สถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน มีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข

2. ด้านอารมณ์เชิงบวก ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กอปปราก อภัยภักดี (2563) กล่าวถึง การมีใจรักในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำ มีความคิดเชิงบวก การทำงานร่วมกับเพื่อน มีวิธีการทำงานแบบใหม่ที่สร้างสรรค์ วิธีการทำงานแบบใหม่ที่ท้าทายและสร้างสรรค์จะช่วยให้คนทำงานรู้สึกตื่นเต้น กระตือรือร้นที่จะทำงาน

Ed Wesley (2021) กล่าวถึง มีความอยากทำงานที่มีความท้าทายและอยากเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ

Leila และ David Centner (2016) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนมีบทเรียนเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ และการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

Martin Seligman (2012) กล่าวถึง มีความรู้สึกที่ดี อารมณ์ดี สนุกสนาน มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ รวมทั้งรู้สึกภูมิใจในตนเอง โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ จึงทำให้เห็นคุณค่าของตนเอง รวมถึงรู้สึกเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนและครู และจากชุมชนสิ่งแวดล้อม

องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010) กล่าวถึง เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพและจิตใจของบุคลากร ทัศนคติ และความเชื่อ วัฒนธรรมองค์กร เช่น ความต้องการในการทำงาน รางวัล การขึ้น

ชม การได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้า ความชัดเจนในงาน การออกแบบงาน การสื่อสารภายในองค์กร การเคารพซึ่งกันและกัน การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ยอมรับในความหลากหลาย การสนับสนุนให้เกิดสมดุลในชีวิต ภาระหน้าที่ตามงานที่ได้รับมีความเหมาะสม การปกป้องบุคลากร และความซื่อสัตย์ในการทำงาน

สรุป ด้านอารมณ์เชิงบวก หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือเรียน มีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ทักษะหรืองานที่ทำทนาย และมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะสังคมด้วย

3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กอบปรลาภ อภัยภักดี (2563) กล่าวถึง การทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือ เกื้อกูลกันภายในองค์กร

ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัตรชัยแก้ว (2559) กล่าวถึง ต้องมีความสามัคคี มีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และอื้ออากับสังคมรอบข้าง

Martin Seligman (2012) กล่าวถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมมีส่วนร่วม (engage) ในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็น ลงมือทำร่วมกันทำกิจกรรมที่ดี จะเกิดการดำเนินงานเป็นทีมระหว่างครูและผู้เรียน มีความเสมอภาค (heterogeneous) ฝึกให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เน้นกระบวนการกลุ่ม (process) มากกว่าผลงานกลุ่ม (product) มีการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม มีการสอนงานกลุ่ม (group coaching) มีการประเมินกลุ่ม และให้มี constructive feedback สม่่าเสมอ การทำงานแบบมีส่วนร่วมนี้ทำให้ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นและความต่างของกันและกัน มีการรับฟัง แสดงทัศนคติ และมีการสรุปผล และยังฝึกทักษะการผู้นำและผู้ตามที่ดีด้วย

องค์การอนามัยโลก (Burton, 2010) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์กร ที่ส่งผลซึ่งกันและกัน จากผลกระทบทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร อาจเป็นการดำเนินงานในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุมชนผ่านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและคนในชุมชน

สรุป ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานร่วมกันเป็นทีม การมีส่วนร่วมในทำงานหรือกิจกรรม ได้แสดงความคิดเห็นและเรียนรู้ในการยอมรับผู้อื่น ได้แสดงความคิดเห็นลงมือทำร่วมกันทำกิจกรรมที่ดี จะเกิดการดำเนินงานเป็นทีมระหว่างครูและผู้เรียน มีความเสมอภาค (heterogeneous) ฝึกให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เน้นกระบวนการกลุ่ม (process) มากกว่าผลงานกลุ่ม (product) มีการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม มีการสอนงานกลุ่ม (group coaching) มีการประเมินกลุ่ม และให้มี constructive feedback สม่่าเสมอ การทำงานแบบมีส่วนร่วมนี้ทำให้ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นและความต่างของกันและกัน มีการรับฟัง แสดงทัศนคติ การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

4. ด้านครู ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียน เน้นสร้างแรงจูงใจนักเรียน มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ จัดการเรียนรู้

แบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริงและนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่นได้ ครูทุกคนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก ในการจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน อีกทั้งครูต้องมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วย

ชาลวิทีย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฒิวิตรชัยแก้ว (2559) กล่าวถึง บุคลากรสามารถจัดสมดุลชีวิตได้ รวมถึงตระหนักว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญขององค์กร มีความเป็นมืออาชีพมีความเป็นอยู่ที่ดี มีครอบครัวที่อบอุ่น มีศีลธรรมอันดีงาม และเอื้ออาทรต่อตนเองและสังคม

UNESCO (2016) กล่าวถึง วิธีการสอนและการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการรับรู้ของผู้เรียนว่ามีความเป็นอยู่ที่ดี โดยผู้ตอบแบบสำรวจได้เน้นถึงความจำเป็นของการกำหนดปริมาณงานที่พอเหมาะและยุติธรรม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นจากการเรียนที่มีอิสระและจากข้อผิดพลาด รวมถึงการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ มีความเกี่ยวเนื่อง และดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

Leila และ David Centner (2016) กล่าวถึง การเรียนการสอนให้ความสำคัญทั้งด้านวิชาการ คือ มีหลักสูตรภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง การเรียนการสอนเริ่มจากการทำสมาธิ และตอนรับประทานอาหารกลางวันจะมีการสอนเรื่องสัตรีหว่างนั้นด้วย ตลอดการเรียนการสอนของทั้งวันจะสอนบทเรียนเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ และการรับมือยามเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทาย การสอนที่สอดแทรกบทเรียนผ่านเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ที่ประสบความสำเร็จ ที่มีชื่อเสียง และเพื่อสื่อให้เด็กได้เรียนรู้แนวคิด กระบวนการ และการแก้ปัญหาจากเรื่องราวนั้น ๆ

สรุป ด้านครู หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เน้นสร้างแรงจูงใจนักเรียน สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริงและนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี นอกจากนี้ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน อีกทั้งครูต้องมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วย

5. ด้านผู้บริหาร ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) กล่าวถึง ผู้บริหารเป็นผู้ส่งเสริมด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจส่งเสริมด้านชุมชนให้มีการร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชน ผู้บริหารสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของครู การสนับสนุนและสร้างโอกาสผู้เรียนให้ได้แสดงศักยภาพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ การบริหารด้านชุมชนเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรภายนอกเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความสุขอย่างยั่งยืนได้

กอปปรลาภ อภัยภักดิ์ (2563) ผู้บริหารหรือหัวหน้างานต้องมีภาวะผู้นำ มีทัศนคติการทำงานเชิงบวก และเป็นต้นแบบการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมแนวความคิดการทำงานเชิงบวกแบบอ่อนคลาย ให้กำลังใจและช่วยเหลือบุคลากรในองค์การ

โรงเรียนสุขภาวะ (2556) กล่าวถึง ผู้บริหารมีระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ การบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียน มีการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีสุขภาวะ โดยสอดคล้องกับบริบทภายในโรงเรียนและท้องถิ่น โรงเรียนมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผลร่วมกันภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียน

สรุป ด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีทัศนคติการทำงานเชิงบวก มีแนวความคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจส่งเสริมด้านชุมชนให้มีการร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชน ผู้บริหารสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของครู การสนับสนุนและสร้างโอกาสผู้เรียนให้ได้แสดงศักยภาพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ การบริหารด้านชุมชนเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรภายนอกเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน นอกจากนี้ผู้บริหารมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความสุขอย่างยั่งยืนได้

ด้านผู้เรียน ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (2564) กล่าวถึง ผู้เรียนมีสุขภาพกายที่ดี มีคุณลักษณะที่ดี ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสะท้อนถึงคุณลักษณะที่ดี ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีจิตอาสา จิตสาธารณะ พุดจาไพเราะ อ่อนน้อม หน้าที่ยิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริง การแสดงความเคารพ กล่าวทักทายผู้อื่น พฤติกรรมอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ดี ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้เรียนมีศักยภาพการเรียนรู้ แสดงพฤติกรรมสะท้อนความสุขในการเรียนรู้ เช่น การยิ้ม หัวเราะ กล้าถาม กล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็น ทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือเพื่อน มีทักษะการใช้เทคโนโลยี มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การทำงานหรืออาชีพ โครงการหรือกิจกรรมที่สร้างเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้านความสุขของผู้เรียน เช่น ด้านดนตรี นาฏศิลป์ ด้านทัศนศิลป์ ด้านทักษะอาชีพ ด้านกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ

โรงเรียนสุขภาวะ (2556) กล่าวถึง ผู้เรียนเป็นสุข หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี ในด้านร่างกาย จิตใจ ทักษะชีวิต ความเป็นพลเมืองดี และมีความรักในการเรียนรู้ ได้แก่ เรียนมีสุขภาพดี ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติให้ตนเองพ้นจากอันตราย ผู้เรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ผู้เรียนมีวินัย รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ อนุรักษ์ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนกระตือรือร้นให้ความสนใจในการเรียน

Leila และ David Centner (2016) กล่าวถึง โรงเรียนให้ความสำคัญกับความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียน

สรุป ด้านผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีคุณลักษณะที่ คุณลักษณะที่ดี ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ พุดจาไพเราะ อ่อนน้อม หน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริง การแสดงความเคารพ กล่าวทักทายผู้อื่น และเป็นพลเมืองดีของสังคม ผู้เรียนมี ศักยภาพการเรียนรู้ แสดงพฤติกรรมสะท้อนความสุขในการเรียนรู้ เช่น การยิ้ม หัวเราะ กล้าถาม กล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็น ทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือเพื่อน มีทักษะการใช้เทคโนโลยี มีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการศึกษา มีศักยภาพการเรียนรู้ มีความรักในการ เรียนรู้ กระตือรือร้นให้ความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีความสุขและความเป็นอยู่ที่ดี

จากการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุข ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 3 สารการวัด 2) ด้านอารมณ์เชิงบวก ประกอบด้วย 5 สารการวัด 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 4 สารการวัด 4) ด้านครู ประกอบด้วย 5 สารการวัด 5) ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย 5 สารการวัด และ 6) ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย 7 สารการวัด แต่ละองค์ประกอบสามารถสรุปนิยามปฏิบัติการและ สารการวัดได้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสารการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของโรงเรียนแห่งความสุข

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สารการวัด
1. สภาพแวดล้อม	สถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน มีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข	1. สถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน 2. มีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน 3. มีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข
2. ด้านอารมณ์เชิงบวก	การมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือเรียน มีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี มีความ	1. การมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือเรียน 2. มีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่ดี

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
	กระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ทักษะหรืองานที่ทำทนาย และมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะสังคมด้วย	มีความรู้สึที่ดี อารมณ์ดี มีความกระตือรือร้น 3. ใฝ่เรียนรู้ทักษะหรืองานที่ทำทนาย 4. มีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ 5. มีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะสังคม
3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในทำงานหรือกิจกรรม โดยมีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน การอยู่ร่วมกันกับชุมชน การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	1. การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในทำงานหรือกิจกรรม 2. มีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน 3. การอยู่ร่วมกันกับชุมชน 4. การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
4. ด้านครู	มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นสร้างแรงจูงใจผู้เรียนสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี นอกจากนี้ครูต้องมี	1. มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. เน้นสร้างแรงจูงใจผู้เรียนสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ 3. มีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี
4. ด้านครู (ต่อ)	บุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน อีกทั้งครูต้องมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วย	4. ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน 5. ครูต้องมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วย

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
5. ด้านผู้บริหาร	<p>ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีทัศนคติที่ดี และแนวความคิดการทำงานเชิงบวก มีแนวความคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร รวมทั้งมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความสุข</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ 2. มีทัศนคติที่ดีและแนวความคิดการทำงานเชิงบวก 3. มีแนวความคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล 4. เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร 5. มีแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความสุข
6. ด้านผู้เรียน	<p>ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีคุณลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นพลเมืองดีของสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกัน มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีระเบียบวินัยใฝ่เรียนรู้ โดยโรงเรียนให้ความสำคัญกับความ สุขและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี 2. มีคุณลักษณะที่ดี 3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี 4. เป็นพลเมืองดีของสังคม 5. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกัน 6. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ 7. มีระเบียบวินัยใฝ่เรียนรู้

2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา : โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น

2.4.1 การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเป็นองค์การทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษา ตั้งขึ้นตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล โดยแบ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละจังหวัด ครอบคลุมทุกอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2564 มีการยืดหยุ่นในการจัดตั้ง ยุบเลิก และบริหารจัดการ ซึ่งเน้นการกำกับดูแล ส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา “สู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ
4. สร้างโอกาสให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. นักเรียนในระดับขั้นพื้นฐานทุกคนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่าง

ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนทุกคนมีความรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองนักเรียนเป็นรายบุคคล สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและทักษะในการใช้เทคโนโลยี
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และสถานศึกษามีอิสระในการจัดการเรียนรู้ร่วมมือกับชุมชนภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ มีสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เรียนรู้ในทุกมิติ มีนวัตกรรมในโรงเรียน
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ มีข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยเพื่อพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีวัฒนธรรมการทำงานโดยกระจายอำนาจการบริหารให้สถานศึกษา มีการบริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ มีการวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน

และลด

ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

จุดเน้น

จุดเน้นที่ 1 ด้านการประกันคุณภาพ

จุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนานักเรียน

จุดเน้นที่ 3 ด้านโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา

จุดเน้นที่ 4 ด้านทักษะภาษา

จุดเน้นที่ 5 ด้านทักษะเทคโนโลยี ดิจิตอล

จุดเน้นที่ 6 ด้านทักษะชีวิต

จุดเน้นพิเศษตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. ด้านคุณภาพนักเรียน
 1. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
 2. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา
 3. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี
 4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับ Top Ten ของประเทศ
 5. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อ่านออก เขียนได้ทุกคน
2. ด้านการบริหารงานบุคคล
 - 2.1 ใช้ระบบคุณธรรม
 - 2.2 การบริหารอัตรากำลังโดยคณะกรรมการ
 - 2.3 ส่งเสริมความก้าวหน้าของครู บุคลากร และผู้บริหาร
 - 2.4 การบริหารงานบุคคลที่ดี จะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน
3. ด้านการบริหารงบประมาณ
 - 3.1 การจัดสรรงบประมาณยึดข้อมูล และความต้องการจำเป็น
 - 3.2 การบริหารงบประมาณต่อต้นกำหนดเวลา
4. ด้านการบริหารจัดการของสำนักงานเขต
 - 4.1 สำนักงานเขต “จะเป็นโซ่ข้อกลาง” เป็นผู้ประสานที่ดี
 - 4.2 ใช้สหวิทยาเขต เป็นกลไกในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
 - 4.3 จัดทำ War Rooms ในการนำนโยบาย/ยุทธศาสตร์ สู่อำนาจปฏิบัติ
 - 4.4 การบริหารจัดการใช้ฐานข้อมูล และ ICT
 - 4.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พร้อมรับนักเรียนจากโรงเรียนขยายโอกาสของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวโน้มลดลง
 - 4.6 เพิ่มเป้าหมายจำนวนโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนทักษะอาชีพ
 - 4.7 ส่งเสริมคุณธรรมและภูมิต้านทาน ค่านิยมพื้นฐานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 4.8 ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาและผู้นำด้านศาสนพิธี
 - 4.9 ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีและการศึกษาวิชาทหาร (ร.ด.)

ค่านิยม (Value) เครือข่ายร่วมพัฒนา นำพาสู่ความสำเร็จ ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานศึกษาแบ่งออกเป็น 11 วิทยาเขต ที่อยู่ในการกำกับ ควบคุมดูแล ได้แก่ 1. สหวิทยาเขตวิทยาเขตกัลยาณมิตร มีโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน 2. สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์ มีโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน 3. สหวิทยาเขตเมืองขอนแก่น มีโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน 4. สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ มีโรงเรียนจำนวน 8 โรงเรียน 5. สหวิทยาเขตอุดมคงคาคีรี มีโรงเรียนจำนวน 9 โรงเรียน 6. สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล มีโรงเรียนจำนวน 8 โรงเรียน 7. สหวิทยาเขตวงศศิลา มีโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน 8. สหวิทยาเขตพระธาตุขามแก่น มีโรงเรียนจำนวน 9 โรงเรียน 9. สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน มีโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน 10. สหวิทยาเขตเวียงเรือคำ มีโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน และ 11. สหวิทยาเขตชุมแพฆ่านชมพู มีโรงเรียนจำนวน 11 โรงเรียน แสดงในตารางที่ 2.4 ดังนี้

ตารางที่ 2.4 ตารางแสดงสหวิทยาเขตโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สหวิทยาเขต	ขนาดโรงเรียน				รวม
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	
สหวิทยาเขตวิทยาเขตกัลยาณมิตร	4	1	0	1	6
สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์	3	2	0	2	7
สหวิทยาเขตเมืองขอนแก่น	1	4	1	1	7
สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่	3	4	0	1	8
สหวิทยาเขตอุดมคงคาคีรี	5	2	2	0	9
สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล	4	2	1	1	8
สหวิทยาเขตวงศศิลา	4	3	0	0	7
สหวิทยาเขตพระธาตุขามแก่น	5	2	1	1	9
สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน	4	1	0	1	6
สหวิทยาเขตเวียงเรือคำ	1	3	0	2	6
สหวิทยาเขตชุมแพฆ่านชมพู	6	3	1	1	11
รวม	40	27	6	11	84

สรุปจากการศึกษาภารกิจ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่สอดคล้องในการจัดการศึกษาตามหลักโรงเรียนแห่งความสุข ดังนี้ 1) ด้านภารกิจ มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษา ครอบคลุมทั้งจังหวัดเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง 2) ด้านวิสัยทัศน์ เป็นองค์การชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตาม

หลักเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านพันธกิจที่สอดคล้องกับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข คือ การสร้างโอกาสให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) 4) ด้านเป้าประสงค์เกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข คือ นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี 5) ด้านกลยุทธ์ ในการบริหารการศึกษาที่สอดคล้องกับโรงเรียนแห่งความสุข คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จุดเน้นที่เกี่ยวข้อง คือ จุดเน้นที่ 3 ด้านโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการการศึกษา และจุดเน้นที่ 6 ด้านทักษะชีวิต

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐพงษ์ น้อยโคตร (2565) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 2) พัฒนาแนวทางสู่ความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 306 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 และประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็นของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านที่ทำงานน้อย 2) ด้านความสมานฉันท์ในองค์กร 3) ด้านทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ และ 4) ด้านคนทำงานมีความสุข 2. แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามหาวสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย 1 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสมานฉันท์ ในองค์กร 2) ด้านทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ 3) ด้านที่ทำงานน้อย 4) ด้านคนทำงานมีความสุข ทั้ง 4 ด้าน มีแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข รวมทั้งสิ้น 27 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ศราวุฒิ อินดา (2565) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย 2) แนวทางการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา การวิจัยเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นองค์กรแห่งความสุข กลุ่มตัวอย่างคือ ครู จำนวน 341 คน ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความจำเป็น ระยะที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง สอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์เนื้อหาและยืนยันแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งความสุขอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การหาแนวทางการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ควรมีการกำหนดเป้าหมาย วางแผนการปฏิบัติให้ชัดเจน ส่งเสริมการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง สนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มอบหมายภาระงานให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างแก่บุคลากร สร้างบรรยากาศที่ทำงานให้น่าอยู่ ส่งเสริมการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันปรึกษา ให้คำแนะนำเรื่องการใช้ชีวิต ให้มีความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวของบุคลากรให้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีการวางแผนการใช้ค่ายและแสงอาหารรายได้ด้วยการประกอบอาชีพเสริม ใช้ชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

กมลทิพย์ ใจเที่ยง (2562) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อศึกษา 1) เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อทราบผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางทอ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 100 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified random sampling) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง 1 คน ครู 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่ไม่ใช่ผู้แทนครู) 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น 3) แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการบริหารองค์กร

แห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการองค์กร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ คือ 1.1) บริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 1.2 บริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 2) สร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 4) พัฒนาคุณภาพนักเรียน 2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

อุทัยวรรณ ศรีรัตน์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้ายให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข ตามแนวคิดของ กวาง โจ คิม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านสถานที่ 2. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้ายให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ด้านบุคคล โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้กำหนดแผนพัฒนาตนเองตามแผนปฏิบัติงาน โรงเรียนมีแผนพัฒนางานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และโรงเรียนเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้อำนวยการ ครู และผู้ปกครอง 2) ด้านกระบวนการ ครูควรมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและครูมีการประเมินผลตามสภาพจริง 3) ด้านสถานที่ โรงเรียนมีโครงการที่เสริมสร้างสุขภาวะและสุขภาพให้กับนักเรียน โรงเรียนมีการพัฒนาระบบความปลอดภัยในโรงเรียน และโรงเรียนมีการตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคารสถานที่เสมอ

ธนวุฒิ แก้วนุช (2562) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข เพื่อศึกษา 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวแปรหรือปัจจัยของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เสนอรูปแบบและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข และใช้กระบวนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ (1) การศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวแปรหรือปัจจัยแห่งความสุขของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) การศึกษายืนยันองค์ประกอบและตัวแปรหรือปัจจัยแห่งความสุขในรายองค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (3) การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวแปรหรือปัจจัยแห่งความสุขของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 5 กลุ่ม (4) การเสนอรูปแบบและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุขผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นองค์ประกอบหลักของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบค่านิยมบรรยาภาศและสิ่งแวดล้อม 2) องค์ประกอบต้นสัมพันธภาพ 3) องค์ประกอบด้านความพึงพอใจ ส่วนตัวแปรหรือปัจจัยแห่งความสุขจะแปรผันไปตามรายองค์ประกอบและรายกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา (กลุ่มนักเรียน กลุ่มครู กลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนการศึกษา กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา

และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) ที่งานวิจัยนี้ได้ออกแบบเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและคัดเลือกปัจจัยตามลำดับความสำคัญ 5 รายการในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์และวางแผนดำเนินการ ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาต่อไปรูปแบบและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุขในแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียน องค์กรประกอบที่มีความสำคัญในการสร้างสุขสำหรับนักเรียนเป็นอันดับแรก คือ องค์กรประกอบด้านสัมพันธภาพ กลุ่มครู กลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนการศึกษา และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรประกอบที่มีความสำคัญในการสร้างสุขสำหรับครูมากที่สุด คือ องค์กรประกอบด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ส่วนกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่มีความสำคัญในการสร้างสุขสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด คือ องค์กรประกอบด้านความพึงพอใจ แต่ละสถานศึกษาต้องคำนึงถึงลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ และตัวแปรหรือปัจจัยในการกำหนดวิธีดำเนินการหรือแนวปฏิบัติเป็นหลักในขั้นต้นและคำนึงถึงความสัมพันธ์กับบริบท ศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษาในการกำหนดการดำเนินการในแต่ละเรื่องให้เหมาะสม

อนุพงศ์ รอดบุญปาน (2561) ได้วิจัยเรื่อง องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษา 1) องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) และ 2) แนวทางพัฒนาองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) หน่วยวิเคราะห์ คือ บุคลากรของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) จำนวนทั้งสิ้น 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์กรแห่งความสุข (ความสุข 8 ประการ) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 1 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณธรรม และอีก 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ มีสังคมดี การหาความรู้ น้ำใจงาม ครอบครัวยุติธรรม การผ่อนคลาย สุขภาพดี และใช้เงินเป็น 2. แนวทางพัฒนาองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) มีแนวทางที่สำคัญ 10 แนวทาง คือ 1) ผู้บริหารต้องกระทำตนเป็นผู้นำที่ดี มีความยุติธรรม เป็นกันเอง สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้พร้อมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ดี 2) จัดอบรมให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ ให้บุคลากรหมั่นออกกำลังกาย เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และจัดโครงการตรวจสุขภาพประจำปี 3) มุ่งเน้นให้บุคลากรทำงานเป็นทีมหมั่นแสดงความคิดเห็นต่อกัน และยกย่องผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กร 4) จัดประชุมวางแผน มอบหมายงานให้เหมาะสมตามความสามารถ และจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดด้วยวิธีการที่หลากหลาย 5) สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ นิเทศติดตามการทำงานและประเมินคุณภาพบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ 6) ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ให้บุคลากรเกิดความรักความปรารถนาดีต่อกัน ละอายต่อการกระทำผิด และละเว้นจากการทำความชั่ว 7) ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักวางแผนการใช้เงิน ให้ความรู้ด้านการลงทุน จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย สร้างนิสัยประหยัดและเก็บออม ลดการก่อหนี้ ไม่เล่นการพนันทุกรูปแบบสนับสนุนงบประมาณ สื่อการสอน สวัสดิการ ให้แก่บุคลากรอย่างเพียงพอ

และเหมาะสม 8) ปลูกฝังให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว กระทำตนเป็นสมาชิกที่ดี เข้าใจบทบาทหน้าที่ในครอบครัว และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัวกับองค์กร 9) จัดภูมิทัศน์และดูแลอาคารสถานที่ต่าง ๆ ในองค์กรให้มีบรรยากาศร่มรื่น สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่ และ 10) ส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ

กมลพรรณ เอกณรงค์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 107 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย โรงเรียนแห่งความสุข หมายถึง โรงเรียนที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยเคารพในความหลากหลาย การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม โดยมีหลักเกณฑ์ ได้แก่ 1. คน ในด้านมนุษยสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน 2. กระบวนการสอนและการเรียนรู้ ที่มีความสนุกสนานและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่ยอกเหนือจากวิชาการ 3. สถานที่ ภายในโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนแห่งความสุขอยู่ในระดับการมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = .676$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, $SD = .641$) ด้านที่มีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านคน ($\bar{X} = 4.52$, $SD = .662$) และในด้านการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสถานที่ ($\bar{X} = 4.47$, $SD = .724$) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุขได้หมด 17 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และทิศทางในการพัฒนาสถานที่ภายในโรงเรียน 2) ผู้บริหารโรงเรียนนำข้อมูลจากการประชุมวิเคราะห์ 3) ผู้บริหารจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการโรงเรียนแห่งความสุข 4) คณะกรรมการฯ สืบค้นและประเมินความสุข 5) คณะกรรมการฯ กำหนดแนวทางการพัฒนา 6) คณะกรรมการฯ นำผลที่ได้จากการประเมินมาจัดลำดับความสำคัญตามความเร่งด่วนของปัญหา 7) คณะกรรมการฯ วางแผนและกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้าน 8) คณะกรรมการฯ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผน 9) คณะกรรมการฯ กำหนดระยะเวลาในการประเมินผล 10) ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียนลงมือปฏิบัติตามแผน 11) คณะกรรมการฯ ติดตามการปฏิบัติตามแผน 12) คณะกรรมการฯ ประเมินผล 13) คณะกรรมการฯ ประเมินปัญหาและอุปสรรคที่พบ 14) คณะกรรมการฯ ดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรค 15) คณะกรรมการฯ นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนา 16) คณะกรรมการฯ เสนอที่ประชุมเพื่อรายงานผล 17) ที่ประชุมแลกเปลี่ยน และสะท้อนการเรียนรู้

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

UNESCO (2016) โรงเรียนแห่งความสุข กรอบแนวคิดเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก กรอบแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข เกิดจากพันธกิจเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสันติภาพผ่านกระบวนการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการพัฒนามาจากเสาหลัก 2 ใน 4 เสาหลักแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงด้านจิตวิทยาเชิงบวกที่จะผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะ จุดเด่น และศักยภาพของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ผล

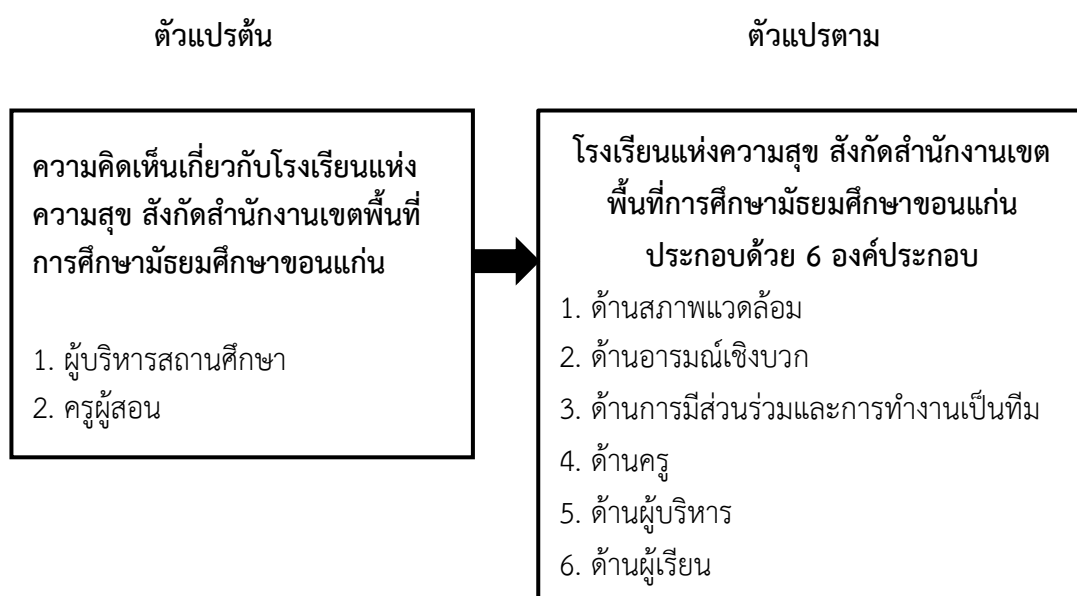
การสำรวจเรื่องโรงเรียนแห่งความสุข การวิจัยโดยใช้แบบสำรวจเรื่องโรงเรียนแห่งความสุขได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการค้นหาองค์ประกอบของโรงเรียนแห่งความสุขตามแนวคิดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับโรงเรียน ประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และครูใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามิติต่าง ๆ ในเรื่องดังกล่าว โดยคำถามหลัก 4 ข้อ ดังนี้ 1) อะไรทำให้โรงเรียนมีความสุข 2) อะไรทำให้โรงเรียนไม่มีความสุข 3) อะไรทำให้การเรียนการสอนสนุกสนานอลະเพลิดเพลิน และ 4) ทำอย่างไรนักเรียนทุกคนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วม โดยมีผลสำรวจดังนี้ 1) ปัจจัยสำคัญ 5 ประการแรกที่ส่งผลให้โรงเรียนมีความสุข ได้แก่ มิตรภาพความสัมพันธ์ในสังคมโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นมิตร เสรีภาพของผู้เรียนความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การทำงานเป็นหมู่คณะและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทักษะคิดและคุณลักษณะเชิงบวกของครู 2) ปัจจัยสำคัญ 5 ประการแรกที่ส่งผลให้โรงเรียนไม่มีความสุข ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่ไม่ความปลอดภัย และมีแนวโน้มที่เกิดการรังแก ปริมาณงานที่มากสำหรับนักเรียน และความเครียดที่เกิดจากการสอบ และผลการเรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้แลบรรยากาศของโรงเรียนที่มีลักษณะเชิงลบ ทักษะคิดและคุณลักษณะเชิงลบของครู ความสัมพันธ์ที่ไม่ราบรื่น 3) ปัจจัยสำคัญ 5 ประการแรกที่ส่งผลให้การเรียนการสอนสนุกสนานและเพลิดเพลิน ได้แก่ แนวทางการสอนสนุกสนานและกระตุ้นการมีส่วนร่วม เสรีภาพของผู้เรียน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นหมู่คณะ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การเรียนรู้ในลักษณะที่ครูและนักเรียนเป็นทีมเดียวกัน ทักษะคิดและคุณลักษณะเชิงบวกของครู 4) ปัจจัยสำคัญ 5 ประการแรกที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกมีส่วนร่วม ได้แก่ ค่านิยมและแนวปฏิบัติเชิงบวกที่ทุกคนมีส่วนร่วม การเคารพในความหลากหลายและความแตกต่าง ประสบการณ์ร่วมและกิจกรรมนอกหลักสูตร เสรีภาพของผู้เรียนความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน จึงได้เป็นกรอบแนวคิดเรื่องโรงเรียนแห่งความสุขที่ประกอบด้วยเกณฑ์จำนวน 22 ข้อ ที่มีคาบเกี่ยวและส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ คน กระบวนการ และสถานที่

UNESCO Happy School: Capacity Building for Learner Well-being in The Asia-Pacific Findings from the 2018-2020 Pilots in Japan, Lao PDR, and Thailand โครงการ Happy Schools นำร่องใน 3 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ได้แก่ ญี่ปุ่น สปป.ลาว และไทย ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมรู้สึกว่าการนี้มีส่วนในการปรับปรุงทัศนคติเชิงบวกและความมุ่งมั่นในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความสุข ความคิดเกี่ยวกับการเติบโตในตัวนักเรียน และความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ครูที่มีความสุขทำให้ผู้เรียนมีความสุข และโครงการนี้ช่วยให้ครูมุ่งมั่นไปที่การมองโลกในแง่ดีและการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่าการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขได้นั้น โรงเรียนต้องมีผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสังคม ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม สนับสนุนด้านผู้เรียน สนับสนุนและสร้างโอกาสให้นักเรียนแสดงศักยภาพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และสนับสนุนด้านชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรภายนอกเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน มีกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีกระบวนการการ

จัดการเรียนรู้ วิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการบูรณาการและการแลกเปลี่ยนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย อบอุ่น เป็นมิตร บรรยากาศที่ส่งเสริมและดึงดูดความสนใจผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสร้างความสุขของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี ในด้านร่างกาย จิตใจ ทักษะชีวิต และมีความรักในการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ความกล้าแสดงออก มีความคิดที่เป็นเสรีภาพ มีความคิดสร้างสรรค์

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาวิจัยเรื่องโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นการศึกษาเพื่อทราบถึงระดับโรงเรียนแห่งความสุขและเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ดำเนินงานวิจัยมีขั้นตอนและวิธีการซึ่งจะได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 ตัวแปรที่ศึกษา
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 84 โรงเรียน รวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 3,347 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 84 โรงเรียน จำนวน 345 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 345 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อ โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. เพศ
 - 1.1 ชาย

- 1.2 หญิง
2. ตำแหน่ง
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์ทำงาน
 - 3.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 3.2 5-10 ปี
 - 3.3 มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ลิเคอร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านอารมณ์เชิงบวก 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 4) ด้านครู 5) ด้านผู้บริหาร 6) ด้านผู้เรียน โดยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยให้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นลงในช่องประมาณค่าความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง	มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข	อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข	อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข	อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข	อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดของเขตในการวิจัยในการสร้างเครื่องมือ
2. นำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม สำหรับใช้เป็นเครื่องมือศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระ ในการปรับปรุงแก้ไขการ

ใช้ถ้อยคำ เช่น การ ความ การเชื่อมคำที่เหมาะสม การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาแล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item - objective congruence) เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ดังนั้นจึงสามารถตัดสินใจได้ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกันหรือมีความตรงตามเนื้อหาองค์ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านอารมณ์เชิงบวก 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 4) ด้านครู 5) ด้านผู้บริหาร 6) ด้านผู้เรียน

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามรายด้าน และโดยรวมโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (1990, pp. 202-204) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.94 จึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โรงเรียนแห่งความสุข	รายข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านสภาพแวดล้อม	3	0.89
2. ด้านอารมณ์เชิงบวก	5	0.83
3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	4	0.82
4. ด้านครู	5	0.85
5. ด้านผู้บริหาร	5	0.84
6. ด้านผู้เรียน	7	0.84
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	29	0.94

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

3.4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3.4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ โรงเรียนแห่งความสุข ประกอบด้วย 6 ด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อม
2. ด้านอารมณ์เชิงบวก
3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม
4. ด้านครู
5. ด้านผู้บริหาร
6. ด้านผู้เรียน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน เดือน กุมภาพันธ์-มีนาคม 2566 ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนเพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมสามารถตอบแบบสอบถามการวิจัยผ่าน Google form โดยผู้วิจัยได้สร้าง QR CODE หรือ Link ในการเข้าไปตอบแบบสอบถามการวิจัยของกลุ่มเป้าหมาย

3. ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และได้ข้อมูลตรงตามที่ระยะเวลาที่กำหนด ได้กำหนดระยะเวลา ดังนี้ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2566 ดำเนินการขอหนังสือกับบัณฑิตวิทยาลัยเรื่องขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัยกับผู้อำนวยความสะดวกในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้รับการตอบกลับข้อมูล จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.08 จากนั้นในวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2566 จึงได้เดินทางส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังโรงเรียนต่าง ๆ จนได้มีผู้ตอบกลับเพิ่มขึ้น จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 61.15 และมีการตอบกลับข้อมูลสิ้นสุดในวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2566 สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มเป้าหมายการวิจัยผ่าน Google Form โดยตรวจเช็คข้อมูลที่ได้กับจำนวนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มเป้าหมายไปทำการวิเคราะห์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1. เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง โรงเรียนแห่งความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง โรงเรียนแห่งความสุขอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง โรงเรียนแห่งความสุขอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง โรงเรียนแห่งความสุขอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง โรงเรียนแห่งความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ independent Sample t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการ
เป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อ
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ
มัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google
Form โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าผ่านลิงก์ URL หรือ สแกนผ่าน QR CODE ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 345 คน และได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 315 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 91.30 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผล
ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าสถิติสำหรับการตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการ
วิจัยให้ครบถ้วน ตามที่ตั้งไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้
ได้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความสะดวกและมีความเข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาได้กำหนด
สัญลักษณ์ทางสถิติและตัวอักษรย่อแทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

n แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X} แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D. แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t แทน	ค่าสถิติที (t-test)
F แทน	ค่าสถิติเอฟ (F-test)

SV แทน	แหล่งความแปรปรวน (Sum of square)
SS แทน	ผลรวมตามแปรปรวนของค่าเฉลี่ย
MS แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมบวกกำลังสอง (Mean square)
df แทน	องศาความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
* แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
Sig แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=315)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	102	32.40
	หญิง	213	67.60
2. ตำแหน่ง	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	14.30
	ครูผู้สอน	270	85.70
3. ประสบการณ์	น้อยกว่า 5 ปี	80	25.40
	5-10 ปี	70	22.20
	มากกว่า 10 ปี	165	52.40

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 และเพศชาย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 85.70 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และ 5-10 ปี จำนวน 70 คิดเป็นร้อยละ 22.20

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น

การวิจัยเรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยใช้ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2-4.9

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

โดยรวม			
โรงเรียนแห่งความสุข	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.55	0.29	มากที่สุด
2. ด้านผู้เรียน	4.25	0.20	มาก
3. ด้านอารมณ์เชิงบวก	4.06	0.29	มาก
4. ด้านผู้บริหาร	3.85	0.25	มาก
5. ด้านครู	3.78	0.24	มาก
6. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	3.60	0.28	มาก
โรงเรียนแห่งความสุข	4.01	0.11	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี 1 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในด้านอารมณ์เชิงบวก ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06, 3.6, 3.78, 3.85, และ 4.25 ตามลำดับ

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านสภาพแวดล้อม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน	4.63	0.49	มากที่สุด
2. โรงเรียนของท่านมีสถานที่และสิ่งแวดลอมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.59	0.50	มากที่สุด
3. โรงเรียนของท่านมีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข	4.43	0.57	มากที่สุด
ด้านสภาพแวดล้อม	4.55	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ที่ระดับที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนของท่านมีสถานที่และสิ่งแวดลอมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน โรงเรียนของท่านมีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63, 4.59 และ 4.43 ตามลำดับ

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านอารมณ์เชิงบวก

ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านอารมณ์เชิงบวก ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านอารมณ์เชิงบวก

ด้านอารมณ์เชิงบวก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือในการ เรียนรู้	4.44	0.52	มาก
2. ท่านมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้น	4.24	0.68	มาก
3. ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะหรือชอบ งานที่ทำหาย	3.98	0.62	มาก
4. ท่านมีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะ ทางสังคม	3.91	0.62	มาก
5. ท่านมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ	3.76	0.55	มาก
ด้านอารมณ์เชิงบวก	4.06	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ด้านอารมณ์เชิงบวก โดยรวมอยู่ที่ระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านมี ทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือในการเรียนรู้ ท่านมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้น ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะหรือชอบงานที่ทำหาย ท่านมีความฉลาด ทางอารมณ์และการมีทักษะทางสังคม และท่านมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44, 4.24, 3.98, 3.91 และ 3.76 ตามลำดับ

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม

ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดัง ตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม

ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านสนับสนุนที่การทำงานร่วมกันเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ	3.72	0.56	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. ท่านมีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน	3.72	0.53	มาก
3. ท่านให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีม	3.55	0.49	มาก
4. ท่านเรียนรู้และอยู่ร่วมกันกับชุมชนองค์กรอย่างมีความสุข	3.42	0.50	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	3.6	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ที่ระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ย 3.6 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 4 ข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านสนับสนุนที่การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ท่านมีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน ท่านให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีมและท่านเรียนรู้และอยู่ร่วมกันกับชุมชนองค์กรอย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72, 3.72, 3.55 และ 3.42 ตามลำดับ

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านครู

ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านครู ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านครู

ด้านครู	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี	4.05	0.57	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านครู	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. ท่านมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพครู/ผู้บริหาร	4.03	0.35	มาก
3. ท่านมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีวาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ ทุกคน	3.94	0.44	มาก
4. ท่านมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.49	0.53	ปานกลาง
5. ท่านเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน และ สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ โดยมี กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้	3.43	0.49	ปานกลาง
ด้านครู	3.78	0.24	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ด้านครู โดยรวมอยู่ที่ระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านมีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี ท่านมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพจรรยาบรรณวิชาชีพครู/ผู้บริหาร และท่านมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีวาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05, 4.03 และ 3.94 มี 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ท่านมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ท่านเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ โดยมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และ 3.43 ตามลำดับ

4.3.6 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้บริหาร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้บริหาร

ด้านผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีแนวคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล	4.02	0.45	มาก
2. ท่านเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ	3.96	0.49	มาก
3. ท่านมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความสุข	3.91	0.51	มาก
4. ท่านมีทัศนคติที่ดีและแนวคิดการทำงานเชิงบวก	3.90	0.53	มาก
5. ท่านเป็นผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร	3.5	0.50	ปานกลาง
ด้านผู้บริหาร	3.85	0.25	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ด้านครู โดยรวมอยู่ที่ระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 4 ข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านมีแนวคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล ท่านเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ ท่านมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความสุขและท่านมีทัศนคติที่ดีและแนวคิดการทำงานเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02, 3.96, 3.91 และ 3.90 มี 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ท่านเป็นผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

4.3.7 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้บริหาร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านผู้เรียน

ด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้เรียนของท่านเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ ดี	4.37	0.68	มาก
2. ผู้เรียนของท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือกัน	4.33	0.56	มาก
3. ผู้เรียนของท่านมีคุณลักษณะที่ดี	4.32	0.53	มาก
4. ผู้เรียนของท่านมีจิตอาสา และมีจิต สาธารณะ	4.26	0.46	มาก
5. ผู้เรียนของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.21	0.55	มาก
6. ผู้เรียนของท่านเป็นพลเมืองดีของสังคม	4.15	0.49	มาก
7. ผู้เรียนของท่านเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย และใฝ่เรียนรู้	4.11	0.51	มาก
ด้านผู้เรียน	4.25	0.20	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ที่ระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 7 ข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้เรียนของ ท่านเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี ผู้เรียนของท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็น ทีม และช่วยเหลือกัน ผู้เรียนของท่านมีคุณลักษณะที่ดี ผู้เรียนของท่านมีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ ผู้เรียนของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ดี ผู้เรียนของท่านเป็นพลเมืองดีของสังคม และผู้เรียนของท่านเป็น บุคคลที่มีระเบียบวินัยและใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.33, 4.32, 4.26, 4.21, 4.15 และ 4.11 ตามลำดับ

4.4 ผลการเปรียบเทียบโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยเปรียบเทียบจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและความคิดเห็นของ ครูผู้สอน การวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยจำนวน 1 ข้อ ดังต่อไปนี้

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุขแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ใช้สถิติทดสอบที่แบบ Independent-test ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

โรงเรียนแห่ง ความสุข	ตำแหน่ง	ระดับโรงเรียนแห่งความสุข				
		จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
1. สภาพแวดล้อม	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.57	0.26	0.670	0.503
	ครูผู้สอน	270	4.54	0.3		
2. อารมณ์เชิงบวก	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.18	0.19	4.147*	0.000
	ครูผู้สอน	270	4.04	0.30		
3. การมีส่วนร่วม และการทำงานเป็น ทีม	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	3.70	0.22	3.213*	0.002
	ครูผู้สอน	270	3.58	0.29		
4. ครู	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	3.87	0.22	2.393*	0.017
	ครูผู้สอน	270	3.77	0.25		
5. ผู้บริหาร	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	3.99	0.15	5.691*	0.000
	ครูผู้สอน	270	3.83	0.26		
6. ผู้เรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.15	0.15	-4.208*	0.000
	ครูผู้สอน	270	4.26	0.21		
โดยรวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.06	0.08	4.219*	0.000
	ครูผู้สอน	270	4.00	0.12		

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยรวมความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเป็น
โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และเพื่อเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 345 คน ได้ข้อมูลกลับมา 315 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มี
รายละเอียดดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามโรงเรียน
แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
เท่ากับ 0.944 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามข้อ
ค้นพบ (Fact-finding) ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามรายละเอียดในแต่ละส่วน
ต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 345 คน ผู้วิจัยได้ข้อมูลกลับมา จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30
ของแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 270 คน
คิดเป็นร้อยละ 85.70 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมด้าน

5.1.2.1 ระดับโรงเรียนแห่งความสุข พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์เชิงบวก ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ด้านครู ด้านผู้บริหาร และด้านผู้เรียน

5.1.2.2 ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนของท่านมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน และโรงเรียนของท่านมีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข

5.1.2.3 ด้านอารมณ์เชิงบวก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือในการเรียนรู้ ท่านมีความสุขกายและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้น ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะหรือขอบงานที่ทำทนาย ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะหรือขอบงานที่ทำทนาย และท่านมีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะทางสังคม

5.1.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ สนับสนุนที่การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน เรียนรู้และอยู่ร่วมกันกับชุมชนองค์กรอย่างมีความสุข และให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีม

5.1.2.5 ด้านครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี ท่านมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีวาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน และท่านมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพครู/ผู้บริหาร รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ ท่านมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และท่านเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ โดยมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้

5.1.2.6 ด้านผู้บริหาร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ได้แก่ ท่านเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ ท่านมีทัศนคติที่ดีและแนวคิดการทำงานเชิงบวก ท่านมีแนวคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล และท่านมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความสุข รองลงมาอยู่ระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ท่านเป็นผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก

สะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร

5.1.2.7 ด้านผู้เรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้เรียนของท่านเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี ผู้เรียนของท่านมีคุณลักษณะที่ดี ผู้เรียนของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ ผู้เรียนของท่านเป็นพลเมืองดีของสังคม ผู้เรียนของท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือกัน ผู้เรียนของท่านมีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ และผู้เรียนของท่านเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัยและใฝ่เรียนรู้

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของรายด้าน จึงสามารถสรุปตามแผนภาพดังต่อไปนี้

6. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกันและกัน มีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน เรียนรู้และอยู่ร่วมกันกับชุมชนองค์กรอย่างมีความสุข

5. ด้านครู มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี ท่านมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

4. ด้านผู้บริหาร มีภาวะผู้นำ ทักษะคิดที่ดีและแนวคิดการทำงานเชิงบวก ร่วมแนวคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลและแนวทางในการบริหารโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความสุข

1. ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนของท่านมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน และโรงเรียนของท่านมีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข

2. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นพลเมืองดีของสังคม มีการทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือกัน มีจิตอาสาและมีจิตสาธารณะ และมีระเบียบวินัยและใฝ่เรียนรู้

3. ด้านอารมณ์เชิงบวก ทักษะคิดที่ดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้ มีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะทางสังคม

ภาพที่ 5.1 ภาพสรุปโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5.1.3 การทดสอบสมมติฐานโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า โดยรวมความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อม ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ระดับโรงเรียนแห่งความสุข พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้ความสำคัญและตระหนักถึงความสุขของผู้เรียน โดยมีการบริหารสถานศึกษาและมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความสุข ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดบรรยากาศที่มีความน่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร และมีความปลอดภัย การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เน้นสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขทั้งกายและจิตใจ เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น รวมถึงการเป็นเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฒิวิตรชัยแก้ว (2559) ที่กล่าวถึงองค์กรแห่งความสุขในหนังสือ มาสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ องค์กรแห่งความสุขคือ คนทำงานที่มีความสุข ที่ทำงานน่าอยู่ ชุมชนสมานฉันท์ (Happy Workplace = Happy Home + Happy Teamwork) ดังนี้ 1. คนทำงานมีความสุข (Happy People) หมายถึง พนักงานสามารถจัดสมดุลชีวิต ได้รวมถึงตระหนักว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญขององค์กร มีความเป็นมืออาชีพ มีความเป็นอยู่ที่ดี มีครอบครัวที่อบอุ่น มีศีลธรรมอันดีงาม และเอื้ออาหารต่อตนเองและสังคม 2. ที่ทำงานน่าอยู่ (Happy Home) คือ พนักงานรู้สึกว่ที่ทำงานเป็นบ้านหลังที่ 2 มีความรัก ความสามัคคีในองค์กร ที่ทำงานน่าอยู่ ประกอบด้วย ความอบอุ่นของบ้าน (House) คนในองค์กร (Human) และความสุข (Happy) และ 3. ชุมชนสมานฉันท์ (Happy Team Work) ชุมชนต้องมีความสามัคคี มีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และเอื้ออาหารกับสังคมรอบข้าง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ ศรีรัตน์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย ผลวิจัยพบว่า การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของ ผลการวิจัยพบว่า ญรัฐพงษ์ น้อยโคตร (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้าน ด้านอารมณ์เชิงบวก ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ด้านครู ด้านผู้บริหาร และด้านผู้เรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอการอภิปรายผลโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นรายด้านดังนี้

5.2.1.1 ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความปลอดภัย มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งบรรยากาศที่มีความน่าอยู่ อบอุ่นและมีระบบป้องกันให้โรงเรียนมีความปลอดภัย ปราศจากอบายมุข สอดคล้องกับโรงเรียนแห่งความสุข กรอบแนวคิดเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ของยูเนสโก (2559) ด้านสถานที่มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีศักยภาพที่จะเป็นสถาบันเชิงบวกหรือ สถาบันที่มีความสุข เมื่อผู้เรียนอยู่สถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียนสุขภาวะ (2556) องค์ประกอบโรงเรียนเป็นสุขที่โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเองเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ที่ทำงานน่าอยู่ส่งผลให้เกิดทำงานอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับบรรยากาศองค์แห่งความสุข: คนเบิกบาน งานสำเร็จ ของกอปรลาภ อภัยศักดิ์ (2563) การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีทำให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับหนังสือมาสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ ของวิทย์ วสันต์ธนารัตน์, จุฬารัตน ด้วงโคตะ และนพพร ทิแก้วศรี (2556) ที่กล่าวถึง ที่ทำงานน่าอยู่ (Happy Home) ที่บุคลากรรู้สึกว่ที่ทำงานเป็นบ้านหลังที่สองมีความรัก ความสามัคคีในองค์กร ที่ทำงานน่าอยู่นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ ศรีรัตน์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองผ้าย ผลการวิจัยพบว่า ด้านสถานที่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีโครงการสร้างสุขภาวะและสุขภาพให้กับผู้เรียน โรงเรียนมีการพัฒนาระบบความปลอดภัยในโรงเรียน และโรงเรียนมีการตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคารสถานที่ อยู่เสมอ สอดคล้องกับวิจัยของธนวุฒิ แก้วนุช (2562) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์แห่งความสุข ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม 2) องค์ประกอบด้านสัมพันธภาพ และ 3) องค์ประกอบด้านความพึงพอใจ โดยองค์ประกอบที่ 1 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมนั้นครอบคลุมสภาพทั่วไปทางกายภาพ ทางด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจ และสังคมที่ส่งผลต่อการมีบรรยากาศที่อบอุ่น มีทัศนคติที่ดี ความเป็นกันเองและเอื้ออาทรต่อกันในสถานศึกษา

5.2.1.2 ด้านอารมณ์เชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือในการเรียนรู้ มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้น เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะหรือขอบงานที่ท้าทาย มีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ และมีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะทางสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีของ Martin Seligman (2012) การวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) หรือภาวะสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และความเป็นอยู่ที่ดี โดยแบ่งความสุขในชีวิตออกเป็น 3 แง่มุม คือ ชีวิตที่ราบรื่น เช่น อารมณ์ดี สนุกสนานเพลิดเพลิน, ชีวิตที่ได้ทุ่มเท คือ การใส่ใจจดจ่อทุ่มเทในการทำงาน เกิดภาวะที่ใจเป็นสิ่งที่เดียวกับงานที่ทำ, และชีวิตที่มีความหมาย คือความสุขที่มีคุณค่าที่สุด เป็นความมั่งคั่งทางใจเมื่อเข้าใจเป้าหมายของชีวิต เป็นโมเดล PERMA model มีองค์ประกอบด้าน Positive Emotion รู้สึกดีมีอารมณ์บวก คือ การมีอารมณ์เชิงบวก มีสติ ความสงบ มีความภาคภูมิใจ ความบันเทิงทางใจ ความตื่นตันทื่นเต้นเร้าใจ รู้สึกมีความหวัง มีแรงบันดาลใจ ร่วมกับมองโลกในแง่ดี สอดคล้องกับณัฐพงษ์ น้อยโคตร (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านที่ทำงานน้อยอยู่ 2) ด้านความสมานฉันท์ในองค์กร 3) ด้านทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ และ 4) ด้านคนทำงานมีความสุข โดยในด้านทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำนั้น ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักให้บุคลากรรู้บทบาทหน้าที่ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเป็นกันเอง ให้ความเชื่อถือไว้วางใจ มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับวิจัยของ ศรารุณี อินดา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีสุขภาพจิตที่ดี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นเดียวกัน มีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา มีความร่าเริงแจ่มใส กระตือรือร้นต่อการทำงาน คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนร่วมของสถานศึกษามากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ได้รับผิดชอบ มีอารมณ์ขันสนุกสนานกับเรื่องราวต่าง ๆ มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน มีความสมัครสมานสามัคคีที่ดีต่อกันกับเพื่อนครูด้วยกัน

5.2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสนับสนุนที่การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกัน และยังให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับหนังสือมาสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ ของวิทย์ วสันต์ธนารัตน์, จุฬารัตน ด้วงโคตะ และนพพร ทิแก้วศรี (2556) ที่กล่าวถึง คนทำงานที่มีความสุข ที่ทำงานน้อยอยู่ ชุมชนสมานฉันท์ ในด้านชุมชนสมานฉันท์ (Happy Team Work) ชุมชนต้องมีความสามัคคี มีการ

ทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และใช้อาทรกับสังคมรอบข้าง และสอดคล้องกับองค์การอนามัยโลกของ Burton (2010) ได้กำหนดแนวทางของการสร้างเสริมสุขภาพในที่ทำงานขึ้น เพื่อผลักดันให้เกิดประสิทธิภาพและความสามารถในการผลิตและการแข่งขันขององค์กรนั้น ในด้านชุมชนสัมพันธ์ (Enterprise Community involvement) คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์กร ที่ส่งผลซึ่งกันและกัน จากผลกระทบทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสังคมที่ส่งผลต่อองค์กร อาจเป็นการดำเนินงานในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุมชนผ่านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและคนในชุมชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุพงศ์ รอดบุญปาน (2561) ได้ศึกษาเรื่ององค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุญบุรี (วัดวังยาว) มีแนวทางที่สำคัญ 10 แนวทาง ได้กล่าวถึงด้านการทำงานร่วมกันคือ มุ่งเน้นให้บุคลากรทำงานเป็นทีม หมั่นแสดงความมีน้ำใจต่อกัน และยกย่องผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กร และสอดคล้องกับณัฐพงษ์ น้อยโคตร (2565) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นของความเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านที่ทำงานน้อยอยู่ 2) ด้านความสมานฉันท์ในองค์กร 3) ด้านทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ทำ และ 4) ด้านคนทำงานมีความสุข โดยในด้านความสมานฉันท์ในองค์กร ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันเป็นทีม ช่วยเหลือเกื้อกูลปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำที่ดีต่อกัน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนรับประทานอาหารเช้ากลางวันร่วมกันในทุกวัน เพื่อสร้างโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาคเท่าเทียม และมีการให้รางวัลและกำลังใจกัน

5.2.1.4 ด้านครู กล่าวคือ ครูผู้สอนมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ โดยมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ มีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีสามารถในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีวาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน และมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพครู/ผู้บริหาร สอดคล้องกับคู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข (2564) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด ไว้ดังนี้ มาตรฐานคุณภาพโรงเรียนแห่งความสุข ในมาตรฐานคุณภาพด้านครู ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี และมีการพัฒนาตนเองเสมอ สอดคล้องกับโรงเรียนแห่งความสุข กรอบแนวคิดเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ของยูเนสโก (2559) ในด้านกระบวนการกล่าวถึงวิธีการสอนและการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการรับรู้ของผู้เรียนว่ามีความเป็นอยู่ที่ดี สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ กมลพรรณ เอกณรงค์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข ผลวิจัยพบว่า ในด้านกระบวนการการสอนและการเรียนรู้ (Process) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีการปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยสูงสุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีจิตวิญญาณในการทำงานร่วมกัน ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่สร้างการมีส่วนร่วมและมีความสุขสนุกสนาน ด้านการรับรู้ถึงความสำเร็จ และด้านการเรียนรู้การเป็นทีมระหว่างครูและนักเรียน รองลงมา มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านภาระงานที่เหมาะสมและยุติธรรม และด้านสุขภาพจิตและการจัดการความเครียด และต่ำสุดที่ด้านเนื้อหาการเรียนรู้อันมีประโยชน์ น่าสนใจ และการมีส่วนร่วม

5.2.1.5 ด้านผู้บริหาร กล่าวคือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ มีทัศนคติที่ดีและแนวความคิดการทำงานเชิงบวก มีแนวความคิดทำงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร และมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความสุข สอดคล้องกับคู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข (2564) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด ไว้ดังนี้ มาตรฐานคุณภาพโรงเรียนแห่งความสุข ในมาตรฐานคุณภาพด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านส่งเสริม ด้านสนับสนุน และด้านกิจกรรมสร้างสุข สอดคล้องกับทฤษฎีโรงเรียนสุขภาวะ (2556) ในองค์ประกอบด้านโรงเรียนเป็นสุข ที่มีระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ ใจเที่ยง (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์กรประกอบการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการองค์กร ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ คือ 1.1) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 1.2) บริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 2) สร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 4) พัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยในองค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร (Organization Management) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based) ผู้บริหารจูงใจให้บุคลากรทำงานตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจและ 2) บริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากรอยู่เสมอ

5.2.1.6 ด้านผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีคุณลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นพลเมืองดีของสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือกัน มีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ บุคคลที่มีระเบียบวินัยและใฝ่เรียนรู้ สอดคล้องกับคู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข (2564) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด ไว้ดังนี้ มาตรฐานคุณภาพโรงเรียนแห่งความสุข ในมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน ประกอบด้วย สุขภาพกาย คุณลักษณะ และศักยภาพการเรียนรู้ สอดคล้องกับทฤษฎีโรงเรียนสุขภาวะ (2556) ในองค์ประกอบด้านผู้เรียนเป็นสุข

ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี ในด้านร่างกาย จิตใจ ทักษะชีวิต ความเป็นพลเมืองดี และมีความรักในการเรียนรู้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการที่มีเน้นให้ผู้เรียนมีความเก่ง ดีและมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ ใจเที่ยง (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการองค์กร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ คือ 1.1) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 1.2) บริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 2) สร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 4) พัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยในองค์ประกอบที่ 4 พัฒนาคุณภาพนักเรียน (Improve student quality) ครูและนักเรียนมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อนักเรียนเคารพและเชื่อฟังครู

5.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5.2.2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อภิปรายได้ว่า อาจเนื่องจาก โรงเรียนแห่งความสุขมีแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสุข และมีแนวทางที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมาใช้ในการบริหารให้เกิดผลในทุกฝ่ายในโรงเรียน และครูผู้สอนอาจมีแนวทางในการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพผู้เรียนมากกว่าฝ่ายอื่น ๆ จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความแตกต่างกันเมื่อแสดงออกมาในตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัยวรรณ ศรีรัตน์ (2562) ศึกษาเรื่อง การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย ผลการวิจัยพบว่า 1. การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และสถานที่ 2. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้ายให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ด้านบุคคล โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้กำหนดแผนพัฒนาตนเองตามแผนปฏิบัติงาน โรงเรียนมีแผนพัฒนางานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และโรงเรียนเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้อำนวยการ ครู และผู้ปกครอง 2) ด้านกระบวนการ ครูควรมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและครูมีการประเมินผลตามสภาพจริง 3) สถานที่ โรงเรียนมีโครงการที่เสริมสร้างสุขภาวะและสุขภิบาลให้กับผู้เรียน โรงเรียนมีการพัฒนาระบบความปลอดภัยในโรงเรียน และโรงเรียนมีการตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคารสถานที่เสมอ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

5.3.1.1 ด้านสภาพแวดล้อม ความสุขในโรงเรียนเกิดจากมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้
เกิดความสุข สบายใจ อบอุ่น และเป็นมิตร การจัดบรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียนให้เป็น
แห่งการเรียนรู้จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีและมีประสิทธิภาพ

5.3.1.2 ด้านอารมณ์เชิงบวก การมีทัศนคติที่ดีช่วยให้คนเราสามารถดำเนินชีวิตได้
อย่างมีความสุขทั้งทางกายและจิตใจ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีทัศนคติที่ดี มีแนวคิดและวิสัยทัศน์
ที่ก้าวไกล เป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีการทำงานที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อให้เกิดการ
ทำงานที่ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งต่อสู่
ผู้เรียน ผู้เรียนจะได้รับแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ หรือในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

5.3.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
ควรทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี ช่วยเหลือกันและกัน เพื่อให้การทำงานมีระบบขั้นตอนที่ชัดเจน
และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

5.3.1.4 ด้านครู ครูผู้สอนมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
นอกจากนี้ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยทำหน้าที่เป็น
ผู้อำนวยการสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการลดภาระงานที่มากเกินไป
ความจำเป็นเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เป็นการลดความเครียด เพิ่มความสุขในการ
เรียนของผู้เรียน

5.3.1.5 ด้านผู้บริหาร การบริหารนับเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนไปสู่
เป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ มีทัศนคติที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ
ทุกฝ่ายอย่างยุติธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางในการบริหาร

5.3.1.6 ด้านผู้เรียน การมีคุณลักษณะที่ดี มีสุขภาพกายและใจที่ดี เป็นผู้ที่มีความ
สัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นพบเมืองที่ดีมีจิตอาสา และมีวินัยใฝ่
เรียนรู้ ผู้เรียนควรมีทักษะในศตวรรษที่ 21

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

5.3.2.1 ควรมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา
ครูผู้สอนแล้ว

ควรกำหนดให้ผู้เรียนได้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สะท้อนถึงความสุขของผู้เรียนด้วย

5.3.2.2 ควรมีการนำเสนอแนวทางในการบริหารโรงเรียนแห่งความสุขจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้ได้เป็นประโยชน์ที่การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขต่อไป

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สุภาราญ. (2564). *ทำไมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียน*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/425>
- กมลทิพย์ ใจเที่ยง. (2563). การบริหารองค์กรแห่งความสุขในโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 18(2), 74-93.
- กมลพรรณ เอกณรงค์. (2560). *แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้เป็นโรงเรียนแห่งความสุข*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมสุขภาพจิต. (2563). *เปิด 6 ประตูลู่ความสุขรับปีใหม่ แนะนำเป้าหมาย 4 มิติ*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30134>
- กอปรลาภ อภัยภักดิ์. (2563). บรรยากาศองค์กรแห่งความสุข: คนเบิกบาน งานสำเร็จ. *วารสาร มจรมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(1), 315-331.
- กรุงเทพฯธุรกิจ. (2565). *วันความสุขสากล*. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2565 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/994508>
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2565). *เปิดชั้นเรียนสร้างสุข เมื่อปลายทางของการเรียนคือความสุขของผู้เรียน*. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565, จาก <https://www.eef.or.th/happiness-curriculum/>
- กระทรวงสาธารณสุข. (2556). *คู่มือการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2556*. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565, จาก <http://hp.anamai.moph.go.th>
- จุฬามาต แก้วพิจิตร และคณะ. (2556). *สู่องค์กรแห่งความสุข*. นนทบุรี : ศูนย์องค์กรสุขภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2565). *องค์ความรู้ภาษา-วัฒนธรรม (องค์ความรู้ภาษาไทย)*, สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2565, จาก <http://www.dailynews.co.th/article/217512>.
- จินดาวรรณ รามทอง. (2560). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุความสุขในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 57(2), 59-82.
- ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัตรชัยแก้ว. (2559). *มาสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ (ฉบับปรับปรุง 2559)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แอทโพร์พรีนซ์.
- ณัฐพงษ์ น้อยโคตร. (2565). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- เด่นชัย อาทิตย์เจริญชัย. (2558). *องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนศรีบุญยานนท์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ไทยพีบีเอส. (2565). *วันความสุขสากล*. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2565, จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/155769>
- ธนวุฒิ แก้วนุช. (2561). *รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาการจัดการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นพพร ทิแก้วศรี, บุญยมาศ ทองทรัพย์เจริญ, และ สาธิต ดีเมืองชัย. (2556). *นวัตกรรมแห่งความสุข, นนทบุรี : สองขาครีเอชั่น จำกัด.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. (2547). *ยุทธศาสตร์รัตนโกสินทร์ระเบิดพลังฝ่า “หลุมดำ”*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2555). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผลิธัมม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. น.3.
- พุทธทาสภิกขุ. (2548). *ยอดแห่งความสุข*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- แผนงานสุขภาวะองค์กรเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2552). *มาสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ*.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา. (2556). *เครื่องมือพัฒนาสู่ความเป็นโรงเรียนสุขภาวะ*.
- โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง. (2565). *นวัตกรรม HNRB MODEL โรงเรียนแห่งความสุข*. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565, จาก http://www.hnrb.ac.th/news-detail__65222
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- เว็บไซต์ซิกัน่า. (2565). *แนวคิดการทำงานให้มีความสุข*. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565 จาก <https://www.cigna.co.th/health-wellness/well-at-work/happy-workplace-less-stress>.
- ศราววุฒิ อินดา. (2565). *แนวทางการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย*. *วารสารวิชาการปัญญาภิธาน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย*. 7(1), 83-96
- ศูนย์องค์กรแห่งความสุข. (2558). *นวัตกรรมสร้างสุข ปี 2*. กรุงเทพฯ : แอทโพร์พรีนธ์ จำกัด.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคน. (2556). *คุณภาพชีวิตการทำงานและความสุข*. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส.

- สุพัตรา แซ่ซิ้ม. (2554). *ความสุขในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาณี สุขนะนาคินทร์. (2549). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์*. อุตรดิตถ์.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างสุขภาพ. (2563). *ห้วงความสุขเด็กไทยในวัยเรียนเหลือน้อย*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.thaihealth.or.th/?p=220948>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. (2564). *คู่มือการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น .(2565). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2565*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.moe.go.th/>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2546). *ความหมายองค์กรแห่งความสุข*, สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2565, จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=องค์กรแห่งความสุข>.
- อุทัยวรรณ ศรีรัตน์. (2562). *การเป็นโรงเรียนแห่งความสุขของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองฝ้าย*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อติคุณ สิ้นธนาปัญญา และคณะ. (2557). *การบริหารความสุขในสถานศึกษา*. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 28(88), 15-32.
- อนุพงศ์ รอดบุญปาน. (2561). *องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Business Today. (2019). *โรงเรียนแห่งความสุข:ที่เมืองไมอามี มีโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง ที่สอนเรื่องสติและสมาธิ ควบคู่ไปกับวิชาคณิตศาสตร์และการอ่าน รวมถึงสอนให้เด็กมีความสุข*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.businesstoday.co/editor-pick/02/09/2019/2943/>
- Chris Drew. (2022). *Why is school important? (16 Best reasons)*. Retrieved March 10, 2023, from <https://helpfulprofessor.com/why-is-school-important/>
- Fisher, C.D. (2010). Happiness at work. *International Journal of Management Reviews*, 12, 384-412.

- Ed Wesley. (2021). Five Elements of Happy Workplaces. Retrieved February 10, 2023, from: <https://www.spiceworks.com/hr/hr-analytics/guest-article/five-elements-of-happy-workplaces/>
- Emmaline Soken-Huberty. (2023). *10 reasons why education is important*. Retrieved February 10, 2023, from <https://theimportantsite.com/10-reasons-why-education-is-important/>
- J. Manion. (2003). Joy at Work: Creating a Positive Workplace. *Journal of Nursing Administration*, 33(12), 52-55.
- Kaisa Vuorinen. (2022). *Positive Learning : ถอดบทเรียนแห่งความสุข ต้นแบบการศึกษาจากฟินแลนด์*. Retrieved February 15, 2023, from <https://www.the101.world/positive-learning-finland/>
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3) pp. 607-610.
- Layard, R. (2005). Happiness: Lessons from a new science, *Couns. Psychot. Res.* 6: 302-303.
- Centner Academy. (2016). Centner Academy. Retrieved February 15, 2023, from <https://centneracademy.com/>
- Martin, S. (2000). *Positive psychology: An introduction*, *Amer Psychol.* 55: 5-14.
- Manion, J. (2003). Joy at work: Creating a positive workplace, *Journal of nursing Administration* 33(12), 652-659.
- Melissa Madeson. (2017). *Seligman's PERMA+ Model Explained: A theory of Wellbeing*. Retrieved February 10, 2023, from <https://positivepsychology.com/perma-model/>
- PositivePsychology.com. (2022). *Seligman's PERMA+ Model Explained: A Theory of Wellbeing*. Retrieved February 10, 2023, from <https://positivepsychology.com/perma-model/>.
- Tal Ben-Shahar. (2007). *วิชาความสุขที่สอนแค่ในฮาร์วาร์ด*. Retrieved February 10, 2023, from <https://startwithwai.com/2022/09/26/happier-tal-ben-shahar/>
- Takashi Maeno. (2013). *ปัจจัยที่ทำให้คุณมีความสุข*. Retrieved February 10, 2023, from <https://www.marumura.com/4-factors-for-being-happy/>
- UNESCO. (2016). *Happy Schools! A Framework for Learner Well-being in the Asia-Pacific*. (TH/IQE/ C3/16/006-500
- UNESCO. (2021). *Happy Schools: Capacity Building for Learner Well-being in the Asia-Pacific: Findings from the 2018-2020 Pilots in Japan, Lao PDR, and Thailand*.

Published in 2021 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France and UNESCO Bangkok Office.

United Nations. (2012). International Day of Happiness 20 March. Retrieved February 10, 2023, from <https://www.un.org/en/observances/happiness-day>

United Nations. (2015). เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ *Sustainable Development Goals (SDGs)*. Retrieved February 10, 2023, from <https://sustainabledevelopment.un.org>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์
ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 (วอศ.ขก.)
ปร.ด. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ดร.คมสันต์ ชุมอภัย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปร.ด. สาขาสิ่งแวดล้อมการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นางวาริษา ไทรเกอร์
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
การบริหารการศึกษา (ศษ.ม.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคผนวก ข
ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถามการวิจัย

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

รายการข้อความความคิดเห็น		ประเมินค่าความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม						
1.	เพศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	ตำแหน่งปัจจุบัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ประสบการณ์การทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม						
ด้านสภาพแวดล้อม						
1.	โรงเรียนของท่านมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนของท่านมีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านอารมณ์เชิงบวก						
4.	ท่านมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	ท่านมีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ทักษะหรืองานที่ทำ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	ท่านมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	ท่านมีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะทางสังคม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม						
9.	ท่านที่การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในงานหรือกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

10.	ท่านมีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	ท่านอยู่ร่วมกันกับชุมชนองค์กร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	ท่านให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านครู						
13.	ท่านมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	ท่านเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ โดยมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	ท่านมีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	ท่านมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีวาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17.	ท่านมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพครู/ผู้บริหาร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านผู้บริหาร						
18.	ท่านเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	ท่านมีทัศนคติที่ดีและแนวความคิดการทำงานเชิงบวก	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	ท่านมีแนวความคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21.	ท่านเป็นผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	ท่านมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความสุข	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการข้อความความคิดเห็น		ประเมินค่าความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านผู้เรียน						
23.	ผู้เรียนของท่านเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24.	ผู้เรียนของท่านมีคุณลักษณะที่ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25.	ผู้เรียนของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26.	ผู้เรียนของท่านเป็นพลเมืองดีของสังคม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27.	ผู้เรียนของท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28.	ผู้เรียนของท่านมีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29.	ผู้เรียนของท่านมีระเบียบวินัยและใฝ่เรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
โดยรวม		+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ให้ทราบถึงระดับการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในบริหารการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข ครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเป็นโรงเรียนแห่งความสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยนำไปวิเคราะห์และประมวลผลแล้วนำเสนอในภาพรวม เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบบใด ๆ ต่อท่าน ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวเพ็ญญา สมแวง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบสอบถามงานวิจัย

โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. ตำแหน่งปัจจุบัน
 - () ผู้บริหารสถานศึกษา
 - () ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์ทำงาน
 - () น้อยกว่า 5 ปี
 - () 5-10 ปี
 - () มากกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	โรงเรียนแห่งความสุข	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1. ด้านสภาพแวดล้อม						
1	โรงเรียนของท่านมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
2	โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศที่น่าอยู่ อบอุ่น เป็นมิตร มีความรักและสามัคคีภายในโรงเรียน					
3	โรงเรียนของท่านมีระบบป้องกันและมีความปลอดภัย และปราศจากสิ่งอบายมุข					
2. ด้านอารมณ์เชิงบวก						
4	ท่านมีทัศนคติที่ดีในการทำงานหรือในการเรียนรู้					

5	ท่านมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี มีความรู้สึกดี อารมณ์ดี และมีความกระตือรือร้น					
6	ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะหรือชอบงานที่ท้าทาย					
7	ท่านมีความสร้างสรรค์งานต่าง ๆ					
8	ท่านมีความฉลาดทางอารมณ์และการมีทักษะทางสังคม					
3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม						
9	ท่านสนับสนุนที่การทำงานร่วมกันเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ					
10	ท่านมีการยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน					
11	ท่านเรียนรู้และอยู่ร่วมกันกับชุมชนองค์กรอย่างมีความสุข					
12	ท่านให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีม					
4. ด้านครู						
13	ท่านมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
14	ท่านเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้ โดยมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้					
15	ท่านมีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี					
16	ท่านมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีวาจาสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะทุกคน					
17	ท่านมีการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ ครู/ผู้บริหาร					
5. ด้านผู้บริหาร						
18	ท่านเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ					
19	ท่านมีทัศนคติที่ดีและแนวคิดการทำงานเชิงบวก					
20	ท่านมีแนวคิดการทำงานตามหลักธรรมาภิบาล					
21	ท่านเป็นผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาและส่งผลต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมด้านผู้เรียนให้ได้รับกิจกรรมที่พัฒนาความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนองค์กร					

22	ท่านมีแนวทางในการบริหารโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความสุข					
6. ด้านผู้เรียน						
23	ผู้เรียนของท่านเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี					
24	ผู้เรียนของท่านมีคุณลักษณะที่ดี					
25	ผู้เรียนของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ดี					
26	ผู้เรียนของท่านเป็นพลเมืองดีของสังคม					
27	ผู้เรียนของท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือกัน					
28	ผู้เรียนของท่านมีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ					
29	ผู้เรียนของท่านเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัยและใฝ่เรียนรู้					

ท่านสามารถสแกน QR Code เพื่อตอบแบบสอบถามนี้ได้

สแกน (QR Code)

แบบสอบถาม (ระบบ Google form)

เรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น”

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวเพ็ญภา สมแวง
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 โทรศัพท์ : 082 932 6331

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๘/กษฯ หมู่ ๒๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๔๔๔ โทรสาร ๐-๔๓๒๔-๑๕๓๑๖
www.mbusc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๓๘๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์

ด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (HAPPY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHONKAEN)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้
จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๙๓๒๖๓๓๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๔/๗๓ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๔๘๘ โทรสาร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๕๐๒
www.mhu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๔/ว๐๓๘๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.คมสันต์ ชุมอภัย

ด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (HAPPY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHONKAEN)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้
จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจิริวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๔๓๒๖๓๓๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๔/กษ ๗๖๒๒ สิบหกชั้นเนื่อง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๑๑๕ โทรสาร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๑๑๖
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๓๘๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางวาริษา ไทรเกอร์

ด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (HAPPY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHONKAEN)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้
จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๙๓๒๖๓๓๑

ภาคผนวก จ
หนังสือตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ขอนแก่น
151 หมู่ 10 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40130
โทรศัพท์ 043-821111 โทรสาร 043-821112
www.mahachulalongkornrajavidyalaya.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๓๘๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์

ด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (HAPPY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHONKAEN)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้
จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุตฺถิจริยวิธน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

ที่ อว ๗๙๓๔/ว๐๓๘๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
รับที่ 5๒ / ๕:๑๙๙.
วันที่ 23 ก.พ. 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.คมสันต์ ชุมอภัย

กลุ่มบริหารทั่วไป
โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
เลขที่รับ 121
วันที่ 23 ก.พ. 16

ด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๐๐๑๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (HAPPY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHONKAEN)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้
จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

ดิฉัน น. นพภฎราชวัฒน์
Kornroy นพภฎราชวัฒน์
นพภฎราชวัฒน์
นพภฎราชวัฒน์
นพภฎราชวัฒน์

[Signature]
(พระครูสุจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี

23 ก.พ. 2566

- พรพบ / เห็นชอบมอบหมาย
- กลุ่มบริหารวิชาการ
 - กลุ่มบริหารงานบุคคล
 - กลุ่มบริหารงบประมาณ
 - กลุ่มบริหารทั่วไป
 - กลุ่มบริหารงานนิเทศ
 - อื่น ๆ *[Handwritten: ๓๖๐.๕๕.]*

(นายพิภพ ก้านกำ)
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป
โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
23 ก.พ. 2566

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๙๓๒๖๓๓๓๑

- นพภฎราชวัฒน์ นพภ.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
เลขที่ ๒๑๑ ถนนวิภาวดีรังสิต
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
โทร. ๐๔๓-๘๕๑๑๑๑ โทรสาร ๐๔๓-๘๕๑๑๑๑
www.mahachulalongkornrajavidyalaya.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๓๘๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางวาริษา ไทรเกอร์

ด้วย นางสาวเพ็ญภา สมแวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (HAPPY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHONKAEN)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้
จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

(นางวาริษา ไทรเกอร์)
21 กพ ๒๕๖๖

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมแวง ๐๘๒-๙๓๒๖๓๓๑

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbusc.ac.th

ที่ อว ๓๙๑๔/๐๕๕๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเคราะหืทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
อีสาน จึงใคร่ขออนุญาตเคราะหืข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาต
ใช้หน่วยงานในสังกัดของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับต่อไป ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะหื ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๙๓๒๖๓๓๑

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุญาติลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๔/๓๓๒ หมู่ ๓๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๕๕๒

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตหน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับต่อไป ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๙๓๒๖๓๓๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๗/๓๗ หมู่ ๒๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐-๔๓๒๗-๑๑๑๑ โทรสาร ๐-๔๓๒๗-๑๑๑๑
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๕๙๒

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

4960	15.00
21	2500
☒	☐
☒	☐
☐	☐
☐	☐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวเพ็ญภา สมวาง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาดำเนินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์และ
เป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึง
ใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตหน่วยงาน
ของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับต่อไป ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรามาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวเพ็ญภา สมวาง ๐๘๒-๔๓๒๖๓๓๑

สแกน (QR Code)

แบบสอบถาม (ระบบ Google form)

เรื่อง "โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น"

ภาคผนวก ซ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	29

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.870	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านสภาพแวดล้อม	20.7126	4.629	.514	.891
ด้านอารมณ์เชิงบวก	20.3704	4.512	.762	.831
ด้านการมีส่วนร่วม	20.2321	4.649	.811	.825
ด้านครู	20.2704	5.015	.629	.855
ด้านผู้บริหาร	20.3571	5.032	.710	.844
ด้านผู้เรียน	20.5094	5.029	.713	.844

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	29

Frequencies

		Statistics	
		ตำแหน่ง	ประสบการณ์
N	Valid	315	315
	Missing	0	0

Frequency Table

		ตำแหน่ง			Cumulative Percent
		Frequency	Percent	Valid Percent	
Valid	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	14.3	14.3	14.3
	ครู	270	85.7	85.7	100.0
Total		315	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านสภาพแวดล้อม1	315	3	5	4.59	.505
ด้านสภาพแวดล้อม2	315	3	5	4.63	.495
ด้านสภาพแวดล้อม3	315	3	5	4.43	.578
Valid N (listwise)	315				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านอารมณ์เชิงบวก1	315	3	5	4.44	.528
ด้านอารมณ์เชิงบวก2	315	3	5	4.23	.688
ด้านอารมณ์เชิงบวก3	315	3	5	3.98	.621
ด้านอารมณ์เชิงบวก4	315	3	5	3.76	.558

ด้านอารมณ์เชิงบวก5	315	3	5	3.91	.629
Valid N (listwise)	315				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านการมีส่วนร่วม1	315	2	5	3.72	.564
ด้านการมีส่วนร่วม2	315	3	5	3.72	.535
ด้านการมีส่วนร่วม3	315	2	4	3.42	.501
ด้านการมีส่วนร่วม4	315	3	4	3.55	.499
Valid N (listwise)	315				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านครู1	315	3	5	3.49	.532
ด้านครู2	315	3	4	3.43	.496
ด้านครู3	315	3	5	4.05	.570
ด้านครู4	315	3	5	3.94	.444
ด้านครู5	315	3	5	4.03	.351
Valid N (listwise)	315				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านผู้บริหาร1	315	3	5	3.96	.496
ด้านผู้บริหาร2	315	3	5	3.90	.538
ด้านผู้บริหาร3	315	3	5	4.02	.455
ด้านผู้บริหาร4	315	3	4	3.50	.501
ด้านผู้บริหาร5	315	3	5	3.91	.519
Valid N (listwise)	315				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านผู้เรียน1	315	2	5	4.37	.680
ด้านผู้เรียน2	315	3	5	4.32	.532

ด้านผู้เรียน3	315	3	5	4.21	.555
ด้านผู้เรียน4	315	3	5	4.15	.498
ด้านผู้เรียน5	315	3	5	4.33	.562
ด้านผู้เรียน6	315	3	5	4.26	.461
ด้านผู้เรียน7	315	3	5	4.11	.517
Valid N (listwise)	315				

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านสภาพแวดล้อม	315	3.67	5.00	4.5503	.29718
ด้านอารมณ์เชิงบวก	315	3.00	4.80	4.0648	.29840
ด้านการมีส่วนร่วม	315	2.75	4.50	3.6000	.28623
ด้านครู	315	3.00	4.60	3.7892	.24986
ด้านผู้บริหาร	315	3.00	4.60	3.8571	.25843
ด้านผู้เรียน	315	3.71	4.86	4.2508	.20746
รวมด้าน	315	3.66	4.34	4.0125	.11819
Valid N (listwise)	315				

T-Test

Group Statistics					
	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้านสภาพแวดล้อม	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.5778	.26015	.03878
	ครู	270	4.5457	.30311	.01845
ด้านอารมณ์เชิงบวก	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.1867	.19259	.02871
	ครู	270	4.0444	.30817	.01875
ด้านการมีส่วนร่วม	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	3.7056	.22794	.03398
	ครู	270	3.5824	.29148	.01774
ด้านครู	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	3.8711	.22626	.03373
	ครู	270	3.7756	.25138	.01530
ด้านผู้บริหาร	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	3.9956	.15661	.02335
	ครู	270	3.8341	.26497	.01613
ด้านผู้เรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.1556	.15477	.02307
	ครู	270	4.2667	.21107	.01285
รวมด้าน	ผู้บริหารสถานศึกษา	45	4.0659	.08599	.01282
	ครู	270	4.0036	.12058	.00734

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
ด้านสภาพแวดล้อม	Equal variances assumed	.676	.412	.670	313	.503	.03210	.04789	-.06213	.12633
	Equal variances not assumed			.747	65.614	.457	.03210	.04294	-.05365	.11785
ด้านอารมณ์เชิงบวก	Equal variances assumed	8.825	.003	2.997	313	.003	.14222	.04745	.04887	.23558
	Equal variances not assumed			4.147	86.975	.000	.14222	.03429	.07406	.21038
ด้านการมีส่วนร่วม	Equal variances assumed	6.616	.011	2.699	313	.007	.12315	.04563	.03336	.21293
	Equal variances not assumed			3.213	70.395	.002	.12315	.03833	.04671	.19959
ด้านครู	Equal variances assumed	.664	.416	2.393	313	.017	.09556	.03993	.01699	.17412
	Equal variances not assumed			2.580	63.527	.012	.09556	.03704	.02156	.16955
ด้านผู้บริหาร	Equal variances assumed	22.671	.000	3.971	313	.000	.16148	.04067	.08147	.24150
	Equal variances not assumed			5.691	92.557	.000	.16148	.02837	.10513	.21783
ด้านผู้เรียน	Equal variances assumed	8.650	.004	-3.381	313	.001	-.11111	.03286	-.17577	-.04645
	Equal variances not assumed			-4.208	74.336	.000	-.11111	.02641	-.16372	-.05850
รวมด้าน	Equal variances assumed	5.076	.025	3.327	313	.001	.06232	.01873	.02547	.09918
	Equal variances not assumed			4.219	76.221	.000	.06232	.01477	.03291	.09174

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : นางสาวเพ็ญนภา สมวาง
วัน เดือน ปีเกิด : 22 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2537
ชาติภูมิ : ขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 228/16 ร้านครัวคุณนี่ ถนนหน้าเมือง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000
- การศึกษา
- พ.ศ. 2555 : สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
จังหวัดขอนแก่น
- พ.ศ. 2561 : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา
การสอนภาษาอังกฤษ (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
- หน้าที่การงานปัจจุบัน
- พ.ศ. 2562-2566 : ครู โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น